

سلمنا

مقوس قاشلربنگدن اورگیلی، نازینگگه سلمنا،

سپنینگ حُسیننگی آرتتیرگن سراندازینگگه سلمنا.

عتابینگ عین لطفینگ دور، دیمس من آز و یا کو پدور،
تلطف قیلگیل، ای دلبر، کوپ و آزیینگگه سلمنا.

باشینگدن تا ایاغینگ ناز و استغنا اِکن، بیلدیم،
عجب شهرت قازانگن حُسن ممتازینگگه سلمنا.

شهید اولمه ی سپنینگ نازینگ اوقیگه کیم بولور عاشق،
ایکی یا دپک قاشینگ- اول ناوک اندازینگگه سلمنا!

ترحم قیل دپب اِبتدیم عرض مطلب، میلغیره ب کولدی،
دپدیم آگه، تمنا اِبتگن آوازیینگگه سلمنا!

سلمنا

سپنینگ تدبیر و تشخیص درخشانینگیه سلمنا،
سپنینگ عهد و قرارینگ بیرله پیمانینگه سلمنا!

اولوس دردینی تقدیریم دبدینگ عنوان بپرب دایم،
بوتعریف و بو تکریم و بو عنوانینگه سلمنا!

سپنینگ آتشی قلبینگدن محبت توغوسی ینگرر،
اولوس دردینی سپزگن اوشبو وجدانینگه سلمنا!

نپچه مدّت قملده درد وغم تارتیب کبچیردینگ عمر،
قملدن ابتگن آزاد اوق و پیکانینگه سلمنا.

بیگیت باشینگ گه کویدن-کوپ بلالرنی فلک سالدی،
ولی سپن بولمه دینگ تسلیم، ایمانینگه سلمنا.

بیراو قیلدی سپنگه تهمت، بیراو ابتدی سپنگه بهتان،
دبدی آکه: سپنینگ صبر فراوانینگه سلمنا!

کتاب

دایما روح وروانیم دیر کتاب،
اوستادیم، مهربانیم دیر کتاب.

علم و حکمت دن مېنی آگاه اېتر،
شو سبیدن قدردانیم دیر کتاب.

چرچه مسدن مېن بیلن صحبتله شور،
آشنا ی جانه جانیم دیر کتاب.

معنویت مُلکی نینگ سلطانی او،
مقتدر صاحبقرانیم دیر کتاب.

کینه و بغض و کدورت اونده یوق،
یار قیره ب تورگن جهانیم دیر کتاب.

جهلدن تاپدیم نجات علم اورگنیب،
هرزمان ده پاسبانیم دیر کتاب.

هرسوالیم بېلسه او بېرگی جواب،
حُلُقَى خوش، شیرین بیانیم دیر کتاب.

استاد حرمتی

بوتون عالم سېنينگ نامينگگه قیلگه ی هرزمان حرمت،
سېنينگ ذات شريفينگ گه قیلور پیرو جوان حرمت.

سېنينگ تعظیم و تکریمينگگه قایل دور بوتون عالم،
سېنينگ قوتلوع مقامينگ گه قیلور هر خاندان حرمت.

ادب اربابی دانش کسب ایتیب یستېگی مرادینگه،
سېنينگ فیضينگ بیلن تاپگه ی همه نام و نشان، حرمت.

توکیلدی نور چشمينگ بولمه دی زایل ولی عزمينگ،
قویاش دېک یاغدو ساچیب حاصل ایتدينگ بی گمان حرمت.

بوگون دنیا ترقی اوجینگه تېبره تدی سنچاغین،
بو باعث دن سېنی آگه کبی ایلر زمان حرمت.

ای بهار

بو وطن اپردی گلستان، ای بهار!
هر تمانی رشک رضوان، ای بهار!

بۆلدی لپکن بو اوروش نینگ ایلگیدن،
باغ و راغی جمله ویــــران، ای بهار!

عمر یمیز کپچدی بوتون د هشت بیلن،
هر بیریری بیر کتّه د ستان، ای بهار.

بیزنی قیلدی، آه، دوران فتنه سی.
اوشبو عالم ایچره سرسان، ای بهار.

اولکه نی یاو دن قوربقلش یولیده،
کۆپ بیگیت لر بۆلدی قربان، ای بهار.

برچه میهنداشیمیز یساو ظلمیدن،
تیتره شیب بۆلدی پریشان، ای بهار.

کوچه و بازار نی ترک ایله دی،
یاش و قری همده اوغلان، ای بهار.

آچلیک و قشاقلیکدن بیز اولیب،
کۆرمه دیک بیر کاسه یوغان، ای بهار.

مکتب و مسجد نی ویران ایتدیلر،
بو الم دن دیر کونگول قان، ای بهار.

عالم و دانا نی هم اولدیردیلر،
اپل - اولوس بولدی پیریشان، ای بهار.

کېچیریب غُربتده ایشچی لر حیات،
قالمه دی دهقان و چوپان، ای بهار.

بېکیتیلدی علم و دانش ایشیگی،
یاش و قرّی قالدی نادان، ای بهار.

حاکم و قاضی ایشی رشوت آلیش،
پاره خورلیک دیر فراوان، ای بهار.

قالمه دی قانوندن هرگز اثر،
حکم سور دی زورمندان، ای بهار!

بوزدیلر بیردملیک و بیرلیکنی هم،
دردیمیز گه بار مو درمان، ای بهار!

ای مبارک منبوع فیض و کرم،
سپن ابرورسن عنبر افشان، ای بهار.

بیزنی تشلب کپتمه گیل کوز فصلی ده،
سپن بیلن بیز شاد و خندان، ای بهار.

سپن طبیعت نینگ اولوغ انعامی سن،
ايسگه ی انفاسینگدن احسان، ای بهار.

تورلی نعمت بیزگه سپن قیلد یینگ عطا،
بۆلدی سپندن برچه شادان، ای بهار.

سپن کپلیب سن ابرزگو نیت لر بیلن،
بیزگه بپر گیل ذوق شایان، ای بهار.

ایش قیلور میز تینمه یین آگه کبی،
چونکه بو دیر حکم قرآن، ای بهار!

مفلس و نادار

بوئلمه نادان، خلق سپندن عار اېتر،
سپندن آته- آنه نی بیزار اېتر.

علم و دانش سپنگه بېرگی اعتبار،
آبرو - عزت گه سپنی یار اېتر.

غفلت و بېکاره لیک، نادان لیک،
باره باره سیزنی خواری زار اېتر.

قنچه بولسه دولتینگ، اېتمه غرور،
عقل سیز لیک مُفلس و نادار اېتر.

عالم و دانا اگر بولسنگ ، بیلیم
تېز فکر و زیرک و هشیار اېتر.

علمسیزلرنینگ جهانی تار ابرور،
بو یاروق دنیانی سپنگه تار اېتر.

ایشانمه یدور

حیاتیم داستانینی بیان ایتسم توگا نمه یدور،
نگاریم هجریده چپکن غمیم ایتسم، ایشانمه یدور.

مپینگ محزون یوراگیم عشق اؤتیده تینمه بین کویگه ی،
نی باعث دور که بو آتشیلی اوی بیر باره یانمه یدور.

محبت کوییده مپن آه اوریب قـالـگن کیشی بؤلـدیم،
نپته ی، جانان فغانیمگه ایشانمه یدور، اینانمه یدور.

مپنگه قهر وعتابی، خلـق ارا کپلتیردی رسوالیک،
ایشانچیم بار، بو جور و جفا دن یار اوسانمه یدور.

وصالی وعده سینی بپـرگنـیدن شادمان بؤلـدیم،
امیدیم بار، بپرگن قـولـیدن دلـدار تانمه یدور.

اؤرگیله ی

بنای عمریم ایچره کؤرم—دیم سبندیک پری پیکر،
خدنگ ناز ایله هر لحظه اورسه کؤکسیمه نِشتر.

صنوبر قامتینگدن اؤرگیله ی، بؤیلب مېنگه باقگیل،
که مېن درمانده من نېدور علاجیم، ای پری پیکر!

گهی غم بیرله یاورمن، گهی ماتم بیلن یؤلداش،
یوره گیم مرکزیده اؤرنه گن مینگ درد و حسرتلر.

نه هوشیم بار و نه فکریم، نه ادراک و نه تدبیریم،
مېنینگ حالیم شو ینگلیغ دیر، اگر سېن ایله سنگ باور.

نهایتده عذابینگ ناتوان جسمیمی ققشتدی،
بوتبله نبتسین، آرتر بؤلسه جورینگ تا دم محشر.

آغه جانیم کپلدیلر!

کوز لریم یولیده قالگن آغه جانیم کپلدیلر،
جان کبی جسم ایچره یوغریلگن روانیم کپلدیلر.

پرقاقیب کؤنگول قوشی هر لحظه اؤینر شادمان،
نی اوچون کیم او سبوملی نکته دانیم کپلدیلر.

مېن اونینگ هجرانیده یوردیم کویبب شام و سحر،
بلبل گویا اوشل شیرین زبانیم کپلدیلر.

آغه جانیمنی کوریب یپتدی باشیم کؤککه ینه،
کوزلریم نینگ توتیا سی، سایه بانیم کپلدیلر.

جان چیقیر حالتده کپلدی دیده دن تۆکیلدی نور،
قیتته دن جان تاپدی کؤنگلیم، مهربانیم کپلدیلر.

اؤینه شـرـر

کوزلرینگده عشوه و ناز اؤیـنـه شر،
سوزلرینگ نینگ رمزینی بیلمس بشر.

هر نگاهینگ فتنه سیز ابرمس سپینینگ،
هر تمانگه ینگره تر مینگ شور و شر.

مپنگه اصلا التفاتی ایتمه دینگ،
بیلمه دیم کونگلینگ ارا کیم لر یشر؟!

ناز ایله ایتسینگ چمن ساری خرام،
یوللرینگگه باغبان گллер توشر.

باغ ارا کورسه یوزینگی عندلیب،
نوحه و شیدا لیغی حد دن آشر.

یناغینگ کویدورور

گه وصال و گاه داغینگ کویدورور،
لاله ینگلیغ، گه یناغینگ کویدورور.

قیسی جرأت بیرله ابرنینگ دن اوپسی،
میلغیره ب تورگن دوداغینگ کویدورور.

صحتینگی ایسته یور کونگولوم، ولی،
گه جواب وگه سؤراغینگ کویدورور.

گاه بیرگه ی التفاتینگ مپنگه ذوق،
گاه ظلم بی سناغینگ کویدورور.

گاه قهر و گه غضب، گاهی عتاب،
گاه قاش و گه قباغینگ کویدورور.

أستاد

سپن ابرورسن، ای اولوغ استاد مرد نا مور،
برچه حرفینگ بیزگه شکر، هرسؤزینگ بیزگه گهر.

بیز آده شگنلرنی دایم رهنما سی سپن ایدینگ،
شو سبیدن ظلمت و دهشتدن ایتسمیز حذر.

ینگره مس هرگز لبینگدن بهنده قول و سخن
بیر سؤزینگ تفسیر خیر و بیر سؤزینگ تعبیر شر.

سپن سعادت نینگ بولاغی، بختیمیز آیدینلیگی،
سپندن اوزگه کیمده بار بویله صفات، ای خوش سیر.

ایله دینگ تسخیر دانش ملکینی چیکمه ی چیریک،
خان و خاقانلر مقامینگ آلیده بیر مُشت پر.

آکه سؤز رمزینی سپندن اورگه نیب یازدی بوگون،
کؤنگلیمیزی بس یاریتدینگ تینمه بین شام و سحر.

قیده بار

اېسکی تاریخ ایچره بیز دېک صاحب شان قیده بار،
یافت اولادیدن آرتیق مرد میدان قیده بار؟

تېمور اولادیمیز و هم شوکت و شان اېگه سی،
مونچه لر هم خلق اوچون تېره ننگ اوغلان قیده بار.

هندو تورکستان و ایران فخر اېتسه ارزیکگی،
بابر و نادر گه اوخشش کؤکسی قلغان قیده بار.

ای هرات و غزنه، آتینگ اوچمه گی تاریخدن،
شهر لر نینگ آنه سی بلخ و بدخشان قیده بار.

بوعلی سینا و فارابی، اولوغ بېک سینگری،
بیر طیب حاذق و سانسیز بیلیمدان قیده بار؟

ای علی شیر نوایی، سیز کی دانسا کیشی،
شعر و حکمت بایده شهرت قازانگان قیده بار.

مختصر شو کیم جهانده یارقیرر تاریخیمیز،
بیر یوزیده بیز گه اوخشش پاک وجدان قیده بار.

اؤتمیشیمنی انگله دیم، اما اوزیمنی بیلمه دیم،
مسکین آگه دېک بو غفلت ایچره قالگان قیده بار.

امام یوسف (رح) حقیده

جهانده آلغه بارگه ی ملّتی کیم مرد میدان دور،
بیلیم انواری بیرله انچه کشور لر چراغان دور.

قوتولگی اوشبو دوران کلفتیدن عنصر آگاه،
کیشی گر بولسه جاهل، او حزین و هم پریشان دور.

کونگول باغین معطر ایتسه کیمسه معرفت بیرله،
اونینگ جایبی همیشه خرّم انداق کیم گلستان دور.

طبیعت نی مُسخّر ایله دیلر دانش اربابی،
بیلملی کیمسه لر نینگ آلیده هرمشکل آسان دور.

جهان بویچه توزدیلر عجایب مسجد و مکتب،
بو ایشلر نینگ گواهی هند و ایران و خراسان دور.

چکیب زحمت بیتیردیلر جهانده انچه ایشلرنی،
اولرنینگ تابشیدن مُدّعیلر محو و حیران دور.

قوانگی دایما اجداد یمیز نینگ نامیگه تاریخ،

بهاسیز ایشلریدن بیرته سی ترویج عرفان دور.

اثر لر یاز دیلر اؤتمیش زمانده هم بیلیمدانلر،
اولردن یارقیره ب تورگن بییری تفسیر قرآن دور.

مفسر نینگ مبارک نامی اپردی یوسف لوء لوء،^۱
اونینگ عنوانیدن تاریخ پیراگی درخشان دور.

حقایق نافه سی محشر گچه هر حرفیدن اېسگی،
تلاوت ایله گن کونگوللر اوندن عطر افشان دور.

---

^۱ ینابیع العلوم : قرآن عظیم الشان تفسیریده آلتینچی عصرده یازیلگن کتاب نامی .
اوشبو فارسی تفسیر نینگ مؤلفی امام یوسف بن عبیدالله بن ابی یعقوب یوسف بن
احمد بن علی اللوءلوی اندخودی دیر . تفسیر نینگ هجری ۹۵۴- ییلده یازیلگن
بیرقؤلایزمه نسخه سی کابل ده محمد صالح پروتتانیگ خصوصی کتابخانه سیده
موجود ایدی .

گرفتارینگ بولیب دور

قوباش تسلیم رخسارینگ بولیب دور،
جهان اهلی گرفتارینگ بولیب دور.

گلستانگه کیزیب بارگن زمانینگ،
گوزه لدر جمله سی یارینگ بولیب دور.

سپنینگ اخلاق و اطوارینگنی کورگج،
همه مشتاق کردارینگ بولیب دور.

لطافت موج اورگی طلعتینگدن،
نزاكت آيله مک کارینگ بولیب دور.

عزیزیم مونسدین آرتیق بېرمه آزار،
بوگون آکه خریدارینگ بولیب دور.

اوزبگیم

ایشله گن بارمو جهـانده سپن قدر،
آت قازانگن عزّ و شانده سپن قدر.

نامینگگه تاریخ ایتگی افتخار،
کورمه گن کوز ، بو زمانده سپن قدر.

بارموکین خلقیم، گل و ریحان بوگون،
اوشبو باغ و بوستانده سپن قدر.

اېل قووانور شُهرتینگدن، سؤزله سم،
اوزگه یوق نام و نشانده سپن قدر.

آگه الفاظینگدن اینجو ساچیلور،
کیم ابرور شعرو بیان ده سپن قدر.

اوزبکلر و تورکمنلر حقیده

ازلدن قانیمیز بیر، جانیمیز بیر،
شکوه و عظمتیمیز، شانیمیز بیر.

ایکیمیز بیر یقادن باش چیقراگن،
قرار و وحدت و پیمانیمیز بیر.

وطن باغینی خُرْم یشنه تورمیز،
امید و ایستک و ارمانیمیز بیر.

قالیب هر یپرده قوردیک مسکن و جای،
ولپکن ایلدیز و بنیانیمیز بیر.

اېریشدیک مقصد و منزلگه بو لکون،
یوره کدن جوش اورگن قانیمیز بیر.

ترنم ايله رم بیر لیک نواسین،
یازیلگن حجت و برهانیمیز بیر.

کپتیدور

غمگه چومیریب بیزنی اوشل آی کپتیدور،
کۆزیمنی قراسم آچیب ای وای کپتیدور.

جانان کچه کپلگوم دپب ایشانتیردی تون آقشام،
افسوس، یوز افسوس کؤرونمای کپتیدور.

کۆنگول اوینی خوش بپزه دیم یار کپلور دپب،
قولیمگه مپینگ، آه، اینانمای کپتیدور.

کۆنگول تپله گین یار گه عرض ابتگه لی کپلدم،
سپس بپردی بیراو، جانب چغسای^۲ کپتیدور.

آگه کبی دیداریگه مپن منتظر اپردیم،
اندیشه قیلیب یورمه که بیلمای کپتیدور.

---

^۲ - چغسای : شبرغان شهریکه قره شلی بیرمحلّه آتی

وطن

گُله گن باغ و گلستانينگ عزيز،
 يشنه گن كومكوك بيابانينگ عزيز.
 تاشلرينگ دُر، ينستاغينگ سوسن اپرور،
 لاله زارينگ دشت و دامانينگ عزيز.
 تانگ شماليدين ايسر جت يپلى،
 يم-يشيل نكهتلى اورمانينگ عزيز.
 يوز تومن گُللر آچيلگن بي قياس،
 سُنبلينگ رعنا و ريحانينگ عزيز.
 چولده چوپان، باغبان گلشن ارا،
 خدمت ايلر، ايش بجرگانينگ عزيز.
 دل اولردن دايمما لـذتـلـنـور،
 مونده بالينگ، اونده ايرانينگ عزيز.
 پرورش تاپديم عربشه قوينيده،
 اى آنه قيشلاق، عنوانينگ عزيز.
 خانچهارباغ و قرمقول دلربا،
 همده چكمن بيرله قورغانينگ عزيز.

برادر همه میز

بیلسنگیز لر بیر- بیریمیزگه برادر همه میز،
بیر و جود و بیرتن و بیر جسم و پیکر همه میز.

بیر وطن نینگ قوینیده آزاده و ابرکین یشب،
نوع پرور لیکده بولدیک نام آور همه میز.

نی عدالتسیز زماندور یاوگه بپرگی امتیاز،
محنت و زحمت دپگنده ابلگه چاکرهمه میز.

ظلم اوتیدن دایما اورتندی جسم و جانیمیز،
نازه لیک دردینی چپککن زار و مضطر همه میز.

آگه ایچکی دردیدن الهام آلیب چپکتی قلم،
اویله سنگیزلر جهانده صاحب فر همه میز.

یار اینانمس

هرقنچه سېنی سېوگنیم و مقته گنیم آز،
وصفینگنی کیشی گر قیله من دېسه، توکنماز

من کعبه حُسنینگنی طواف ایتگلی کپلدیم،
لطف ایله، بولایین ابل ارا تاکه سر افراز.

سورسم دوداغینگنی یوره گیم تاپگوسی لُدّت،
مخمور لیگیم قالمه گّی، ای مهوش طناز!

سېن مسند ناز اوزره من ایرو حرمینگدن،
قنده ی قیلایین سوز دلیمنی سېنگه ابراز.

مطرب قووانیب کویله سه جانا صفتینگنی،
کونگول قوشی بولگّی بو ترنُمگه هم آواز.

کیپرک آره سیدن باقیشینگ عین نزاکت،
هر بیر قیلایینگ صفحه حُسنینگگه ابرور ناز.

جان نقدینی جانان یولیکه وقف قیلور من،
آگه، بو سؤزیمگه ایشانور یار، ایـنانماز

ایکیمیز

داوروغی عالم نی توتگن صاحب شان ایکیمیز،
 کوشک و قورغانلرنی قورگن مردمیدان ایکیمیز.
 خامه پیراق اوزره چپکدیک علم ودانش کسب ایتیب،
 معرفت گلزارینی قیلدیک شگوفان ایکیمیز.
 تورکمان واؤزبکک نینگ افتخاری بیر ابرور،
 بیر آنه فرزندى بولگن ایکی اوغلان ایکیمیز.
 اعتبار و احترامی یوکسه لیب کهلگن مدام،
 ايسکی تاریخ آی یوزیگه شانلی عنوان ایکیمیز.
 شانیمیز، هیلپیرله گن سنجاغیمیزدن دور عیان،
 چونکه دانش چوققیسیگه باش کوترگان ایکیمیز.
 کاروانیمیز سفر قیلدی ایپک یولی بیلن،
 شان و شوکت ایچره بولگن ابلگه دستان ایکیمیز.
 بیرلشیب وحدت بناسینی قیله یلیک استوار،
 صدق بیرله ایله گن میز عهد و پیمان ایکیمیز.
 آنه یورتینگ بولگوسی آباد بیردملیک بیلن،
 تبنگلنگ آگه دن، ابرور میز چوخ قدردان ایکیمیز.

الله یارینگیز!

کۆب قیزیب کبتکن اپکن بازارینگیز،
بۆلدی جانیمگه بلا دیدار ینگیز.

مین انیق بیلدیم که اغیاریم بیلن،
بار اپکن یوزلرچه کار و بارینگیز.

غیرگه قیلماق وفا، مینگه جفا،
اپندی بیلسم شو اپکن کردارینگیز.

اوزگه لرنی یار قیلگن بۆلسنگیز،
مپن تما ندن اپندی الله یار ینگیز!

لاله دپک یاندیم چپکیب درد والم،
چیقسه جانیم کپتمه گی آزارینگیز

كورگن ميسيز ؟

اي برادر، آنه ينگليغ مهربان كورگن ميسيز،
مهرى جوشقين، سوزى شيرين، خوش زبان كورگن ميسيز؟

جانيني ايتدى فدا و آه و افغان چپكمه دى،
سيزلر ايتينگ، شوکبى بير قهرمان كورگن ميسيز؟

بيز اوچون تورموشده چپكدى تينمه بين رنج و الم،
بوندن آرتيق قدرلى بير پاسبان كورگن ميسيز؟

زيب تاپگن اېزگو اوصافى بيلن سوز يپراغى،
بوجهانى قمره ب آلگن داستان كورگن ميسيز؟

آنه لرنينگ بغريده تاپديک کمال و عزو شان،
جانيدن کپچگن بيرار صاحبقران كورگن ميسيز؟

قاش و قباغ

داد و فرياديمگه هرگز يار سالمه يدور قولاغ،
شوسببدن يار دستيدن دليم دور داغ-داغ.

سپن گوزلردن گوزل سن بېگمان، اى دلربا،
كېل قاشيمگه بيرزمان و بولمه گيل مېندن اوزاغ.

هجر اوتيدن اورتە نيب قالگن غريبنگ مېن سپينگ،
غيرلر سوزى بيلن قيلمه مېنگه قاش و قباغ.

كېل يشه يليك بير- بير يميز گه بوله يليك مهربان،
كينه لر ايامى كېچدى، سپوگى ايامى بوچاغ.

حرمتينگ حد دن زياده، احترامينگ بېقياس،
عشوه و نازينگ فراوان و كرشمنگ بېسناغ.

بيلمه ديم، مېندن نې تقصير اوتدى، جانا، رنجيدينگ،
نې بوليب كېتدى، غريبنگدن بير آلمه يسن سوراغ؟

آره ميزگه بو ساووقليك تشله گنلر قالمه سين،

کینه لر کبتسین جهانندن، مهر اینسین ابرته راغ!

نگاریم بار مپنینگ

ای کونگول، بیر نازنین زیبا نگاریم بار مپنینگ،
قاره کوزلی، چیتمه قاشلی گلعداریم بار مپنینگ.

خوبرولر عشوه سی افسون اپته آلمس مپنی،
کونگلیمی مست ابتگلی کوزی خاریم بار مپنینگ.

قریلک چاغیده هم سبوگیمن، او دلدار نی،
قلبیمه قوت، یوراکیمگه مداریم بار مپنینگ

پرورش تاپدیم عریشه قریه سی نینگ قوینیده،
هیدی روح افزا، مبارک مرغزاریم بارمپنینگ.

نعمتی شهرت قازانگن، میوه سی شهد و شکر،
توت و تربوز و قاوون، ناک و اناریم بار مپنینگ.

هرکیشی کورسه بهار ایامیده گل جلوه سین،
بؤلگوسی حیران، اونوملی نوبهاریم بار مپنینگ.

بوسؤزیم حیرتگه سالدی، آکه، آچون اهلینى،
چونکه ابرکین یشنه گن زیبا دیاریم بار مېنینگ.

لبـلـرینگ

مېنگه ابرمیش آب حیوان لبلرینگ،
بپرگو چی لڈت فراوان لبلـرینگ.

غنچه لر یانینگده بؤلگی شرمسار،
میغیره ب گر کولسه، ای جان، لبلرینگ.

نه تکلُّم نه تیسُّم، نه خیر،
قیلدى کونگلومنى پریشان لبلرینگ.

غنچه لر قاشینگده بؤلگه ی شرمسار،
ذوق ایله گر بولسه خندان لبلرینگ.

تاپمه دیم هرگز حلاوتدن نشان،
ساجمه دی تا دُرُّ و مرجان لبلرینگ.

لعل نایینگده تیسُّم کورمدیم،
قیلدى کونگلومنى پریشان لبلرینگ.

ايله آكه كه عنایت بوسه يى،
چون اونينگ درديكه درمان لبلرینگ .

آنه جان

آنه جان، سيزدن يقينراق مهربانيم يوق مېنينگ،
اويله سم سيزديك عزيز و قدردانيم يوق مېنينگ .

پرورش تايديم قيزيق مهرو محبت قوينيده،
سيزدن ايرو جسم ارا روح و روانيم يوق مېنينگ .

باغ وستان سيريدن بير ذره لذت تاپمه ديم،
مهرينگيز باغيدن اوزكه گلستانيم يوق مېنينگ .

آنه جان، سيز مين اوچون تينمه ي مشقت چپكدينگيز،
خدمتينگيز كه مناسب ارمغانيم يوق مېنينگ .

بولسنگيز راضى اكر سيز، بولگوسى راضى خدا،
موندن اوزكه كونگول ايچره آرمانيم يوق مېنينگ .

قورقمه دینگ

تاش مېدی جانینگ که سن خوف و خطر دن قورقمه دینگ،
نی اېدی فکرینگ که سن نفع و ضرر دن قورقمه دینگ.

تورت یان دشمنلر اېردی، اېتمه دینگ هرگز هراس،
کیم تینچینگ اېردی کیم سېن زور و زر دن قورقمه دینگ.

بیرطرفده تاغ و تاشلر، بیر تمان تۆپ و تفنگ،
نی کمالینگ بار اېدی سېن جوی و جردن قورقمه دینگ.

نېچه بیر قارون صفتلر بیز نی غارت ایله دی،
اوزینی شدداد اېتگن بد گهر دن قورقمه دینگ.

آلغه باردینگ قد چکیب بغرینگی قلقان ایله دینگ،
دشمنینگه پایگه بولگن کمردن قورقمه دینگ.

کېچه-کوندوزلر کوره شدینگ، عاقبت تاپدینگ ظفر،
وحشت و دهشتده قالگن بېخبردن قورقمه دینگ.

نه حذر ایتدینگ غنیمدن، نه تضرع ایله دینگ،
 اېگمه دینگ باشینگنی هرگز، شور و شردن قورقمه دینگ.

حضرت نوایی میلادی بیره می

جهانده ینگره سین بوندن زیاده شوکت و شانینگ،
 سپینگ توتگن مکان و منزلینگ، یعنی خراسانینگ.

بخارا و سمرقند ینگ یاروتدی جمله دنیانی،
 تمدن مرکزی بولگن سمنگان و بدخشانینگ.

کهن دنیا ده هرگز سبن قدر شهرت قازانگن یوق،
 مساوات و عدالت منبعی دور جمله فرمانینگ.

بیلیم نینگ بېشیگی بولگن سمرقند و هرات و بلخ،
 منور قیلدی بیزنی آفتاب علم و عرفانینگ.

جهانده التفاتینگدن تمتع کورمه گن یوقدور،
 یازیلگن کونگول اوراقیده ایثار ایله احسانینگ.

شهامت اوجی اوزره افتخار ایلب علم چپکدینگ،

اولوسنی سالدی حیرتگه اولوغ شوکتلی دورانینگ .

بویوک شان و شکوهینگی محاسب لر سنب بیلمس ،
سپنینگ امرینگ بیلن آباد بولدی هند و ایرانینگ .

مبارک بویروغینگدن ایزگو نیّت نگهتی اېسگی ،
چمندیک چقنه دی او ققشه یاتگن چول-بیابانینگ .

نوایی ، سپن ابرورسن سؤز گلستانی سخندانی ،
معطر اېتدی کؤنگوللر نی لعل عنبر ا فشانینگ .

آته- آنه حقیده

کېچه- کوندوز پاسبانینگ آته- آننگ دورسپنینگ،
حافظ روح و روانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

آته- آننگ باغیده دورسن اوزینگ بیر تازه گل،
ایچکویر چین باغبانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

والدین محترمگه خدمت شایان قیلینگ،
جاودانه مهربانینگ آته- آننگ دورسپنینگ

کېچه- کوندوز سپن اوچون راحت یوزینی کورمه دی،
ای عزیزیم، سایه بانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

آته- آننگ حرمتینی صدق ایله قیلگیل به جا،
چونکه دایم جان- جانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

آنه تیل

ای مپنینگ وردِ زبانیم آنه تیل،
سپن مپنینگ روح و روانیم آنه تیل.

ای، مپنینگ بابا واجدایم تیلی،
ای مپنینگ باغ و جنانیم آنه تیل.

آنه دپمک سوزینی بپردینگ سبق،
چین یوره کدن قدردانیم، آنه تیل.

علم ودانش یؤللیگه سپن رهنما،
یعنی سپنسن مهربانیم، آنه تیل.

سپن جرنگلب بلبل گویا کبی،
کویله گی سن عزُوشانیم، آنه تیل.

مپنگه قبله ، مپنگه کعبه، مپنگه جان،
ای، مبارک آرمانیم، آنه تیل!

مپنگه آلتین، مپنگه گوهر، مپنگه دُر،
بارلیگیم، فخر زمانیم، آنه تیل.

رحمت یامغیری

نی عجب کپلدی طراوتلی بو ییبل،
هرتمان کورسم لطافتلی بو ییبل.

آسماندن یاغدی رحمت یامغیری،
دیھقانلرگه برکتلی بو ییبل.

باش کوتردی میسه لر یپر بغریدن،
یشننه دی گلزار، نگهتلی بو ییبل.

اوشبو اېزگو نوبهار ایامیده،
شعر ییمیز دور چوخ حلاوتلی بو ییبل.

کینه و بۇغض و عداوتدن قاچینگ،
دوریمیز بولسین فراغتلی بو ییبل!

کوبله کؤکلم و صفیگه، آگه، غزل،
کپلدی به- به، نی فضیلتلی بو ییبل.

حُرلیک زمانی

اوشبو یارقین دَور ده علم و کمال ایسترکونگول،
معرفت انواریدن آیدین جمال ایستر کونگول.

بو ایزیلگن خلقنی آشفته احوالین کوریب،
چین یوره کدن روزگار بی ملال ایسترکونگول.

بیز، آدشدیک یولیمیزدن، دوستلر، نپتمک کپره ک؟
سیز دن ایزگو بیر جواب، ایلب سوال ایستر کونگول.

ماجرالرنینگ هجومیدن پریشان کونگلیمیز،
اولکه داشلر، قوزغه لینگ، دفع جدال ایسترکونگول.

نه قدر آغیر توشبیدور باشیمیز گه اوشبو دَور،
شو سبیدن لحظه بی قیل و قال ایستر کونگول.

اولکه میزگه قیته دن حُرلیک زمانی کپلگوسی،
اولکه داشلر، بیر لیگیده احتفال ایستر کونگول.

یولیمیز ده تاغ و تاش توسقین بولیب تورگن بوگون
تاغ و تاشلر دن آشرگه پرو بال ایستر کونگول.

بو همه قشاقلیک، هم غربت و کلفت بیلن،
درگهیدن دایما رزق حلال ایستر کونگول.

نوروز

کېلدى نوروز و جهان بولدى گلستان، ای کونگول،
دشت و صحرا لرنی قیلدی نرگسستان، ای کونگول.

دشت و صحرا و ادیرلر رشک رضوان، ای کونگول،
ایله دی اپندی قیین ایشلرنی آسان، ای کونگول.

لاله صحرا ده آچیلگن، بلسبل و گل باغ ارا،
باغ و صحرا بولدی گویا جای مهمان، ای کونگول.

تورلی نعمت لرنی ساچدی بییز تمانگه آسمان،
همده یپریننگ تحفه سی بیزگه فراوان، ای کونگول.

تاغ و تاش خُرم لیگی دن قلبیمیز تاپگی سرور،
چرچه مسدن ایشلر اېمدی، باباه دهقان ای کونگول

ناز بیرله سیلکینیب یورگن پریرنی کوریب،
باغ ارا نوروز بولدی محو و حیران، ای کونگول

عید نوروزی حشم بیرلن کېلیب دور، کاشکی،
کېلسه آگه ساری هم لطف ایله جانان، ای کونگول

اي اولكم

سپنينگ باشينگه هرگز توشمه سين غم،
مبارك مطلينگ بولسين فراهـم.

ايسيق بغرينگده ابركين يشنه گنمیز،
سپويملى انه توپراق، جانيم اولكم!

گوزه ل نعمت لرینگدن بهره لنديک،
غبارينگ ياره لى جسميم گه مرهم.

قوجيب ياتگيم کپلور توپراقلرينگنى،
يشرمن خُرسپنينگ بغرينگده بولسم.

قووانگندن يپتر باشيم فلککه،
سپنى ياو ايلیگیدن آزاد کورسم.

يیگیت لر هر بیری بولسه بيليمدان،
همه بیر- بیرگه بولسه يار و همدم.

يؤقالسه کينه و بۇغض و عداوت،

كۆنگول لر بولسه دايم شاد و خرم.

همه بولسه سعادت بىرله همراه،

حياتى دن بوليب راضى هر آدم.

همه آسوده و آرام بولسك،

كۆنگوللردن يوقالسه قيغو و غم.

نې قوتلوغ بىر زمان بولگوسى مېنگه،

قوييب كوكسينگكه باش، جان بېرسم اول دم.

بیغله دیم

آستانیکه قویب باشیم جگرخون بیغله دیم،
هجریده رنج و المردن چکیب اون بیغله دیم.

او حبیبیم، او حیاتیتم نینگ تیه نچی قاشیگه،
باردیم وعذر و تولالر ایتیب خون بیغله دیم.

بغری تاش یاریمگه تأثیر ایتمه سه هم نالیشیم،
حسرتیده قان یوتیب، مانند مجنون بیغله دیم.

ایزله دیم، اما نگاریمگه بیتالمی، تانگ گچه،
قان اره لش یاش کوزیمدن آقدی، گلگون بیغله دیم.

او پری هجرانیده تارتیب جگر دن اوتلوغ آه،
کویدی قلبیم، پیشدی بغریم، زار و محزون بیغله دیم.

اولکن اولکه

بو اولکن اولکه نی ایندی گلستان قیلمه سم قویمم،
آنه یورتیمنی بیر باشدن شگوفان قیلمه سم قویمم.

وطن دشمنلرینی یوز قرا قیلمسدن اولتورمم،
یکایک یا اولرین پیر بیرله یکسان قیلمه سم قویمم،

ترقی یولیکه محنت چبکیب چابک قدم قویگوم،
اونیب اوسگن مکانیمنی زرافشان قیلمه سم قویمم.

بودشت و درّه لرنی ایله رم باغ و گلستانلر،
وطن ویرانه سینى باغ و بوستان قیلمه سم قویمم.

آچیب علم وهنر دروازه سین یاش و قریلر گه
بیلمسیز لرنی بیر باشدن بیلمدان قیلمه سم قویمم.

یوره گیم دردینی اظهار اېتر من، دوستلر سیزگه،

بودرد بیدوانی اېندی درمان قیلمه سم قۆیمم.

وطن نینگ مهري کونگليم ايچره ایماندن نشانيم دير،
اونی اسره شده مال و جاننی قربان قیلمه سم قۆیمم.

بنای دوستلیکنی قورمه سم بیر لحظه اولتورمم،
بساط ظلم نی برباد و ویران قیلمه سم قۆیمم.

فلک هم غم یوکینی اېندی باشیمگه ساله آلمس،
اگر سالسه، اونی یپر بیرله یکسان قیلمه سم قۆیمم.

کۆریلمس بۆلمه گونچه بیر علامت خوف و دهشتدن،
آلایلی قلب ایله یاولرنی سـرسان قیلمه سم قۆیمم.

اندخوی، ۱۳۸۱- ییل ۴-سرطان

کشوریم

کېلدی باشینگکه سېنینگ تورلی بلا، ای کشوریم .

بۆلدینگ انچه درد وغم گه مبتلا، ای کشوریم .

شوم رقیب لر ظلم و استبداد و هم غارت بیلن،

روزگارینگنی قیلیب کېتدی قرا، ای کشوریم .

کۆکسینگ اوزره بیرسوروک وحشی چېکیب تیغ وستم،

قوردیلر قوینینگ ده کۆپ ماتم ســــرا، ای کشوریم .

یاولرینگ بیرله کوره شدی جان فدا اوغلان لرینگ،

تینمه دی بیرلحظه هم صبح و مسا، ای کشوریم .

تاغ و تاشلرینگ اراسیده قیزیق سنگر توزوب،

بېردی لر غارتچیگه تورلی جزا، ای کشوریم .

کۆککه بېتدی آه و فریاد ینگ، ولی اهل جهان،

قیلمه دیلر سېنگه هرگز اعتنا، ای کشوریم!

جور كوردینگ بېحساب و ظلم كوردینگ بېعدد،
درد و غم آغوسینی ایچدینگ بسا، ای کشوریم .

ضربۀ شلاق ایله اولگن کیشی نینگ سانى یوق،
هرکنارینگ ایتدیلر گلگون قبا، ای کشوریم .

اوغری و نادان و ظالم یالمغیز خونخواره لـر،
بؤلمه گن هرگز جهان ده پیشوا، ای کشوریم .

لېك اوشبو اولكه كه چا يقون سالیب اوباشلر،
بیزگه بۆلدى « رهنما» و « رهگشا»، ای کشوریم .

هموطن لر آره سیده بۆلسه وحدت استوار،
هر مرادینگنی قیلور تېنگری عطا، ای کشوریم،

کبتدی دشمنلر بوگون آه وندامت لرچکبب،
بۆلدى یارقین کوزیمیز گه بو فضا، ای کشوریم .

شکرلله هرتماندن موج اوریب ابرکین حیات،
سایه بان بۆلدى سېنگه صلح و صفا، ای کشوریم .

مشعلیم

ای اولوغ فرزانه مرد، ای رهبریم.
افتخار ایتگی سینگه بوکشوریم.

رهنما و رهگشا بیزلرگه سن،
شو سبیدن سن مپنیگ تاج سریم.

سندن اؤرگندیم نی شیرین نکته لر،
سؤزلرینگ بیرله بپزه ندی دفتیریم.
ای معلّم، سبن چراغ و مشعلیم،
کؤزلریم نینگ نوری سن، ای سروریم.

پرورش ایتدینگ مپنی جان کؤیدیریب،
یولگه سالدینگ مپن خطا ایتگن سریم.

دایما بؤل سربلسند و بختیار،
ای معلّم، رهبر دانشوریم.

كونگول گلزارى

بيگيت باشينگه هرگز توشمه سپن غم،
ياروغ اقبال بولسپن سپنگه همدم.

جهانده كېلمه سپن دوچ سپنگه قىغو،
طرب بيرله هميشه يشنه خُرم.

سعادت همرهينگ بولسپن هميشه،
يوتوق يولداشينگ اولسپن عالم-عالم.

تيتيك دير روحيميز سپن بيرله دايم،
مېنينگ قليبم مدارى سن مسلم.

كونگول گلزاريده سپن اوسدينگ آزاد،
نفس چېكسم ايسر مېرينگ د مادم.

قىلور من قول چوزيب سپنگه دعالر،
اپل ايچره يشنه مسرور و مكرم.

بېتر باشيم قووانيب آسمانگه،

سپنی تینج و سلامت لیکده کورسم .

شیدا راغی کیم؟

نازنینلر ایچره سپندن باشقه زیبا راغی کیم؟

یوزلری گل، ساچی سنبل، سرو رعنا راغی کیم؟

دلربالیقده سپینگ دیک نازیپرا کورمادیم،

خوبلرینینگ خوبی سپن سن، سیندن اعلا راغی کیم؟

کوزلر ینگ نینگ جلوه سیدن توشدی جانیمگه آلاو،

بیر باقیشده جان آلور گه کوزی شهلا راغی کیم ؟

سین اوچون دایم یقاسین چاک ایتگی تیلبه لر،

بیلمه دیم بو عاشقینگدن باشقه شیدا راغی کیم؟

کپکسه لیکده سپن اده شدینگ، آگه، اوشبو شهر ارا،

بومحل نینگ، یول بیلرمان همده دانا راغی کیم ؟

معرفت دورانی

راديو يوليدن آيتينگلرسلام،
راديو تينگللا وچيلرگه احترام.

قيغو چپككن كيمسه لرنى بيلديرينگ،
كيم جهالت دوره سى بولدى تمام.

اؤتدى اپندى او قرانغو كپچه لر،
معرفت دورانى بولدى مستدام.

علم و دانشدن كپل اپندى، آل اولوش،
ايله مه موندن بويان سېن فخرخام.

اويغان اپندى آچ كوزينگنى اويقودن،
خدمت ايله تينمه بين هر صبح و شام.

بو وطن نينگ شوكت و شانى اوچون،
اي وطنداشلىر، قيلينگ لر اهتـمام.

بؤلمه سنگ آگه بيليم اسراريدن،

لايق حرمت اېمس سن، والسّلام.

تاپدیم حلاوت

اول دم که بیلیم کسبی اوچون شوق من اېتدیم،
 اوزومگه اوقوو یورتینی نیکو وطن اېتدیم.
 یاش اېردیم و تینگداشلریم بیرله کیزدردیم،
 مکتبگه کپلیب ترک هوای دمن اېتدیم.
 برماقلم اوزگندی یازیش رمزینی اول کون،
 بو ایشنی آتم بویروغی و پندیدن اېتدیم.
 اُستادلریم سۆزی مینگه بېردی حلاوت،
 بولڈت معنی بیلله عرض سخن اېتدیم.
 دانا کیشی لر صحبتید ه انچه بوکیب تیـز،
 علم وادب اوزگندیم و هم کسب فن اېتدیم.
 اېل ثروتی دور مکتب و شاگرد و معلّم.
 بوتوصیه نی گوشزد مرد و زن اېتدیم.
 یوزشکر که آگه کبی بو اولکه ده مېن هم،
 قیر[ق] ۱۱ بیل ایچیده تربیت روح و تن اېتدیم.

اندخوی، قویاش هجری ۱۳۸۲- بیل

۱. بو شعرده قوللنیلگن عروض اولچاویگه کوره، «قیرق» سوزیده گی سونگیگی «ق» حرفی آرتیقچه بولیب، تلفظگه کلمه یدی. (لییب)

اېرکین میهنیم

ای عریشه، سېنگه باقسم، محو اولور گرد ظلم،
غم اوره لگن قلبیمیزدن پرقاقیب اوچگی الم.

مهرلی قوینینگده مېن اېرکین اوسیب تاپدیم کمال،
بولمه گی وصفینگ ادا، مېن هر نیچه چپکسم قلم.

اؤرتنیب هجرینگده یاندیم، قالمدی مېنده مدار،
قوتیم بولسه سېنگه خدمت قیلردیم دمبدم.

دردلر چپکدینگ غنیم دستیدن، اېرکین میهنیم،
اوق آتیب شمشیر تارتیب، ایتدیله سېنگه ستم.

کۆپ ییگیتلر جاننی قربان قیلدیله اېرکینگ اوچون،
مشت اوریب کؤکره کلریگه آنه لر دېر: «وابسلم!»

ثروتینگنی فتنه چیلر، آه، تاراج ایتدیله،
کؤکسینگ اوزره خصم اویتسیزلیک بیلن قویدی قدم.

بو بهادر بوز بیگیتلر قیده اپردی او زمان،
حرمتینگنی پایمال ایتکنده، عفریت ستم.

سپن بوگون یالغیز اېمس سن، زادگاهیم، ما منیم.
عزمی جوشقین بوز بیگیتلر خدمتینگده اوشبو دم.

قاره توپراغینگنی ایشلب یشنه تورمیز فیضبار،
آکه مسکین گه همدم بولغوسی اهل هم.

خرم بوگون

كېلدى نوروز و يسندى يم- يشىل عالم بوگون،
 بهره لندى پير يوزيدن هر بنى آدم بوگون .
 قيغودن آچيلدى كۆنگيللر كۆريب گُل جلوه سين،
 تانگ يېلى انفاسيدن بولدى هوا خرم بوگون .
 باش چيقردى سبزه لر پيرآستيدن عنبرساجيب،
 نې سپوئىچ ايامى كېلدى، بولدى زایل غم بوگون .
 كېلدى ابركين ليك زمانى، غم تونى باشدن كېچيب،
 قوزغالانينگ ساوغه سى دللرگه دور مرهم بوگون .
 اېل كوره ش ايلب اېرىشدى ايستگ و ارمانىگه .
 بو يوتوق نينگ شاهدى ميز، دوستلر، باهم بوگون .
 حق يولین ايزلب قوينگ آغه قدم مردانه وار،
 كيم بولور بخت و سعادت سيز بيلن همدم بوگون .
 مست اوليب بلبل ترنم ايله گى گلشن ارا،
 چون بېزه بدير گل جمالينى توشيب شبنم بوگون .

وطن

وطن جسمیم، وطن روحیم وطن جان،
وطن نینگ مهري بيزگه نور ایمان.

سپویملی تاغ و تاشی بيزگه آلتین،
مبارک توپراغیدور رشک رضوان.

بهار ایامی ده اېسگن شمالی،
کۆنگول باغینی اېتگی عنبرافشان.

مېنگه، ای دوستلر، فخرآورنی دیر بو،
که بؤلسم وصفینی کویلب نواخوان.

صداقت بیرله بورچیمنی بجرماق،
اېرور مېنگه همیشه اېزگو ارمان.

سپورمن شوق ایله گرد و غبارین
کۆزیم آیدین لیگی، دردیمگه درمان.

تیکن اؤرنیگه سوسن یشنه تورمیز،

یؤلبدده جانیمیز هم بؤلسه قریبان .

بیلم سیز بیگیت

دوستلرنی کؤرگلی رغبت بیلان،
یؤلگه توشدیم بارگلی قیشلاق تمان .
اوشبو اپزگو آرزو بئیرله قدم،
آلغه قويدیم، شوقیم آرتیب او زمان .

پرقاقیب اپرکین اوچردی اؤی قوشی،
بینگره دی هیبتلی بیر سبس ناگهان .

آه اولدم معرفتسیز بیر بیگیت،
تیر و پیکانین چپکیب بؤلدی عیان .

مېن اونینگ دهشتلی احوالین کوریب،
عارضیم سرعیدی مثل زعفران .

قهر بیرلن: «سن اده شدینگ مو»، دیدی،
«مېن اپرورمن بوگذر ده پاسبان» .

من دېدېم: «بو آنه قيشلا غېم اېرور،
نېگه مېنگه سېن اېرور سن بدگمان.

نې گناھېم بار مېنېنگ، اظھار اېت،
نې قصورېم بار مېنېنگ، قېلگېل بېان!»

اوقتھ لېب، مېن سارى اېتدى پوېيسه،
غم باشېمگه سايه سالىدى بېكران.

منتظر اېردېم جواېېم تېنگله سم،
مېلتيغېگه اوق سورېب او نوجوان.

دېدى: «تېز يانگېل يولېنگدن، يوق اېسه،
بو اېرور آخرگې گپ، اې نكتھ دان!»

كور دېنگېزمې، جانھ جان اورتاقلر،
كېمسھ نادان بولسھ خويى شو اېكان.

چیدم کاسه سی

هجرینگده الم زهرینی، ای شوخ، سـؤریب من،
عشقیینگده کوییب انچه کوریم لرنی کوریب من .

هرکوی ده، هرکوچه و هر باغ و چمنده
او سرو قدینگ سایه سین ایستب یوگوریب من .

مین کعبهٔ حُسینینگی طواف ایتگه لی، جانا،
گاهی چمن و گاه بیابانده توریب من .

اېندی یوقه لیب کپتدی غنیملر، کبله قالگین،
قلبیم تئوریده بیرسپنی دېب لانه قوریب من .

بیتکییر خبرینگی که چیدم کاسه سی تئولدی،
رنگیمنی خزان اېتمه گیل، ای یار، قوریب من،

بیر یؤل، گؤزه لیم، سؤرمه دینگ احوال خرابیم،
وصلینگ گه بېتر من مودېب، آواره یوریب من .

مكتب

مكتب بيزگه جان،
دوست و قـدردان،

مكتب بارگن لـر،
بؤلر بيليمدان،
آنه-آته سـى،
هميشه شادان.

قوم و قرداشلـر،
اونگه مهربان.

برچه گه عزيز،
هروقت و زمان.

علم اوقيقن قـيز،
بيليملى اوغلان.

يشه سـين مكتب،
بؤلـسـين جاودان!

بختى قرا

اسارت ده قالگن كۆنگول من،
محزون بوليب تورگن بلبل من.

آتش نفس ايديم اوتـميشده،
حرارتسيز بولگن بيركول من.

كوركم يشنب آلدن باغلرده،
نظر لردن توشگن سنبل من.

آي يوزينگ نينگ تابيدن كويب،
قيرقيليب تشلنگن كاكل من.

كيشى سؤرمس حال و احواليم،
بختى قرابولگن بيـرقل من.

آكه بولينگ حاليمدن، دوستلر،
اعتبار سيز بولگن بيـرپول من.

تاشکند

تاشکند شهریکه باردیم، جنت المأوا اپکن،
دشت و صحرا سینی کوردیم، خرم و زیبا اپکن.

خلقی نینگ، اقبالی آیدین اپرکن آیدین آی کبی،
علم ده تبنگسيز، بیلیم بابیده بی همتا اپکن.

بۆلدی شاعر لر سوزیدن تپلبه کونگلیم کامگار،
اپرنیدن تامگن کلامی لوء لوی لا لا اپکن.

شهرتی عالم گه کپتگن اوزبکستان خلقی نینگ،
هر بیرى اوز مسلگیده فاضل و دانا اپکن.

سیر اپتیب کونگلیم آچیلدی یشنه گن گلزارینی،
تاوله نیب اپسگن شمالی طرفه عنبر زا اپکن.

هرسپویملی پخته کاری آلدی قلبیمنی اوره ب،
اوزبکستان قیزلری شوخ و چمن آرا اپکن.

کاروا نیمدن اده شگنمن

بابام قورگن گوزل جای و مکانیمدن اده شگنمن،
جهانده آت قازانگن بوستانیمدن اده شگنمن.

مېنگه دنیا بویيچه بار اېدی شوکتلی دورانلر،
جهانگه سیغمه گن او عزّ و شانیمدن اده شگنمن.

توشیب آواره لیک دردی، مصیبت بولدی یولداشیم.
حزین بلبل گه اوخشب گلستانیمدن اده شگنمن.

مېنی قویمس نفس تارترگه هرگز اوشبو نادانلر،
نېته ی غم چېکمه بین، او کاروانیمدن اده شگنمن.

هجوم ایلب گوزه ل یورتیمینی اېتدی یاولر تاراج،
بپرینگ یاردم که مېن اول مهربانیمدن اده شگنمن.

قرانغولیکده قالدیم، ساچمه دی خورشید یاغدوسین،
باره ی قیسی تمانگه، آشیانیمدن اده شگنمن.

کپلر بیر کون ینه کیم کاروان اوز یولینی تاپگه ی،

دېمه، ای تېلبه کونگیل، ساریانیمدن اده شگنمن.

اده شگنمن

من بېچاره تاریخ و تباریمدن اده شگنمن،
 زمانلر ایچره عزّ و اعتباریمدن اده شگنمن.
 قنی فرهنگ و صنعت، قیده دیر او شان و شوکتلر،
 تمدن لریره تگن روزگاریمدن اده شگنمن.

بشر اولادینی بخت و سعادت یولیگه سالگن،
 جهانده آت قازانگن شهسواریمدن اده شگنمن.

بیری عدل و عدالت نی بیری رسم ریاضت نی،
 تره تگن شوق و شوریمدن، شعاریمدن اده شگنمن.

قالیب من قهرتان قیشده، یوزرگه طاقتیم یوقدور،
 طراوت بهرگوجی ایزگو بهاریمدن اده شگنمن.

کپلینگ تیکله یلیک اوتگن عزّو شانیمیزنی، یولداشلر،
 زمان کولگی، دپسم مېن افتخاریمدن اده شگنمن.

اندخوی، ۱۳۷۱- ییل ۱۵- حمل

فرزند حقیده

نسل آدم دن نشان فرزند اپکن،
 قرّی لیکده پاسبان فرزند اپکن .
 هر سوزیدن بهره آلگی جان و تن،
 عندلیب خوش بیان فرزند اپکن .
 بولسه فرزند ینگ اگر بیردن زیاد،
 بیرى تن، بیرىسی جان فرزند اپکن .
 نى کپره ک مطرب نواسی مین اوچون،
 عندلیب نغمه خوان فرزند اپکن .
 رحلت ایتسنگ اوشبو دنیادن اگر،
 سپن اوچون نام ونشان فرزند اپکن .
 نوردیده نگ با ادب بولسه اگر،
 افتخار جاودان فرزند اپکن .
 مهریدن کونگلیم آچیلگی گل کبی،
 مینگه باغ و بوستان فرزند اپکن .
 آتہ-آنه حقی بولسین دېب به جا،

هر بلاگه کونده لان فرزند اپکن .

کۆرر کون بارموکین ؟

اولکه داشلر! یخشی دملرنی کۆرر کون بارموکین،
تینچلیک نینگ سایه سیده اؤلتیرر کون بارموکین؟

گاه گُللب، گاه یشنب، گاه چالیب ساز و سرود،
باغ ایچینده اؤلتیریب صحبت قورر کون بارموکین؟

بوز بییگیت لر قلبیده غم- قیغودن قالمه ی اثر،
کشمکش سیز بیر زمان دوران سورر کون بارموکین؟

خلقیمیز بۆلدی تباہ و اولکه میز بۆلدی خراب،
شادلیک، آباد لیکدن دم اورر کون بارموکین؟

لبده کولگو، یخشی دوران، دلده اپزگو آرمان،
کبلدگوسی ممکن، دېمنگ، بۆیله بیرار کون بارموکین!

اندخوی، ۱۳۷۸- ییل

اېركين نفس

قيزيب تورگن كوره ش ميدانيدور بو،
شهيد اولگنلر آفقن قانى دور بو.

بوموج بېكراننى كورمدينگ مو،
بهاڈر خلق نينگ جولا نيدور بو.

اولوس ناموسى دېب ميدانده تورگن،
وطن نينگ قهرمان اوغلا نيدور بو.

قوياش نوري بيلن تېنگداهش بولگن،
بيگيت لر قلبى نينگ ايمانيدور بو.

سعادت سايه سالدى باشيميزگه،
وطن ده حُر یشش دورانيدور بو.

اسارت دورى كېچدى باشيميز دن،
اولوغ تاريخ نينگ فرمانى دور بو.

یاقیملی ساز و بولذتلی آواز،
کونگوللر پرده سی الحانی دور بو

چپکیب ابرکین نفس کویلر ترانه،
مبارک داوریغیم بُرهانی دور بو.

بناگه بیر صدا کپلدی: «غزل یاز،
که آگه نینگ گوزل دیوانی دور بو!»

بو کپچه

دوستلر، ایتینگ قوشیق، دلدار کپلگه ی بوکپچه،
قؤل توتیب اؤیننگ، سبویملی یار کپلگه ی بوکپچه.

مست ایتگیل، ساقیا، ساغر سونیب بزم اهلینی،
ناز ایله اول کوز لری خمار کپلگه ی بوکپچه.

ای کونگول، کوز پرده سینی یار یولیگه توشه،
عشوه ایلب لاله گون رخسار کپلگه ی بوکپچه

کوک ساری نظاره ایتسم آی و یولدوز اؤینه شر،
یار قیره ب اول ماه پُرانوار کپلگه ی بوکپچه.

دوست لر، ایتینگ، سحر آهسته چپکسین آدیمین،
آگه بیچاره گه غمخوار کپلگه ی بو کپچه.

اندخوی، ۱۳۶۹- ییل

ینگى دوران

ای قدر دانلر، بوگونلر هم غنیمت بیزلره،
بومبارک انجمنلر کتّه نهضت بیزلره.

هر طرف توی و تماشا، هرتمانده شادلیک،
اوشبو ایّام خجسته آب و عزّت بیزلره

انچه کوردیک بیز اوروش نینگ جوریدن نقصانلر،
تینچلیک دورانی اپزگو ناز و نعمت بیـزلره.

ینگى دوران، ینگى ارمان قدرینی بیلمک کپره ک،
اپرکسیز لیک کپلترالمس ذره راحت بیزلره.

اولکه داشلر، اویغانیش ایّامی کپلدى، کوز آچینگ،
یخشی نیت بیرله تبیره نفاق سعادت بیز لره.

مَحَبَّتِ دِملری

یاغدی باشیمگه سعادت یامغیری،
یارکپلدی ناز ایتیب کلیم سری .

توشدی شهلا کوزلریگه کوزلریم،
کبتدی یادیمدن چیقیب حور و پری .

صدقه نگیز بولی دیدیم، خوش کپلدینگیز،
میلغیره ب کولدی، آچیلدی لب لری .

قطره- قطره بال تامدی اپرنیدن،
تاپدیم اوندن التذاذ شکر ی .

کوپ لطیف و هم ظریف او ماهرو،
اپردی جسمی برچه نقصاندن بری .

شکرلله بخت بولدی مپنگه یار،
وه، نه زیبا دور محبت دملری .

جانان محضری

جلوه کؤر گوزدی سـعادت دلبری،
اپردی مهمانیم گؤزه لردن بیـری .

یار ابدی و می ابدی و من ابدیم،
اورته ده یوق اپردی قیغو لشکری .

تیرمیلیب باقدیم گؤزه ل رخساریگه،
تینگ بؤلا لمسدی اونگه حور و پری .

باش ایاغیگه قویب سورتدیم یوزیم،
تاپدی اوندن کؤز، فروغ خاوری .

تبله کونگول طالعیدن اورگیله ی،
کیم میسـر بولدی جانان محضری .

اولوغ نوا یسی

غروریم تازه بؤلگی دل ترنم ایتسه نامینگی،
اولوسلر قول قویب کؤکس اوزره قیلگن احترامینگی.

بوگون یادینگی ایلب تورک اولوسی اندخوی ایچره،
آلورلر تیلگه حرمت بیرله اولکن احتشامینگی.

قنی طبع نزاریمده بلاغت بابیدن بیرسوز،
ادا ایتسم، بجا ایتسم سبنینگ وصف تمامینگی.

بیلیمدانلر صفاتینگی یازیشدن بؤلدیلر عاجز،
قنی دانش که تفسیر ایله سم عالی مقامینگی.

نواپی، کم توغیلگه ی سبن کبی بیر شاعر دانا،
زمانلر سقله گی اوز خاطریده ایزگو نامینگی.

اندخوی، ۱۳۷۶- ییل
دلو آیی نینگ بیگیرمه ایکیسی

اندخوی

ای مېنینگ قلبیمگه قُوت هم مداوا اندخوی،
پېر یوزیده خوش هوا و کونگول آرا اندخوی.

تاشلری آلتین دن افضل، توپراغی دور توتیا،
آسمانی دلربا و روح افزا اندخوی.
ماهوشلر زلفی دېک قالین لری نینگ ارقاغی،
صنعتی زیبا لیگی مشهور دنیا اندخوی.

اؤتمیشیده کۆپ ابو یوسف کبی فرزانه نی،
یشتیب شهرت قازانگن آشکارا اندخوی.

شمس دین محمود (۱) لر قۆبنینگده تاپگن تربیت،
انچه دانا لرگه بؤلگن شانلی ماوا اندخوی.

مېنگه سیندن باشقه هرگز مرجع آمال یوق،
ای امیدیم چشمه سی، ای مهری گیرا اندخوی.

بار اېدى

بيزده هم اېركين ديار و باغ و بوستان بار اېدى،
شهرتى عالمگه كېتگن كابلستان بار اېدى.

اېردى كابل شهرى دايم علم و عرفان مركزى،
اېرنيدن تامگن گهر، فاضل سخندان بار اېدى.

هم منجم، هم مؤرخ هم اديب نكته سنج،
معرفت گلزارينى يishtنگن انسان بار اېدى.

بيړطرفده باغ باېر، بيړتمانده گلېهار،
دلکشا، دارالامان عنوانلى قورغان بار اېدى

گوجوم اېردى شهر كابل تورلى انسانلر بيلن،
هر بيري نينگ يوزلريده نور ايمان بار اېدى.

كېتسه ياووزلر چيقيب بو اولكه دن، اى دوستلر،
سونگ اوروشمه يميز دېگن بير عهد و پيمان بار اېدى.

كابل اهلى، ني اوچون جام شهادت ايچديلر.

سيزده ارمان، سيزده ايمان، سيزده وجدان بار ابدی.

شهر کابل بوندن آر تيق بولمه سين اوقگه نشان،

جور اېتمنگ، قولينگيزده انچه اذعان بار ابدی.

اۋرگيله ى

كۆكسىنى قلقان قىلىپ تورگن جواندن اۋرگيله ى،
عزىمى جوشقىن، جزمى تاشقىن ارسلاندىن اۋرگيله ى.

اويوشىپ بىر داغ سنگرده آلىپ بارىپ كوره ش،
آنه يورتىن اسره گن صاحبقراندىن اۋرگيله ى.

بىز اونىب اۋسگن مكانلر ىشنىه سىن خرملنىپ،
بومقدس اولكه مىز، افغانستاندىن اۋرگيله ى.

آلده نىب دشمن سۋزىگه يورتىمىز دن چىقمه دىك،
بىز بىلن يۈلداش بولگن دودماندىن اۋرگيله ى.

قول كوتارىپ تانگ چاغى بىزنى دعاده اېسله گن،
مهردىن كونگلى بىزه نكن قىردان دن اۋرگيله ى.

جوشقین قوزغالان

سنب بولمس وطن یولیده اولکن قهرمانلرنی،
اولوس ناموسینی ایتگن دفاع صاحبقرانلرنی.

جهان بویچه چاوی کپتگن اولکن آشیاندور بو،
قنی تیل، وصف ایتسم آت قازانگن خاندانلرنی.

حقیقتدن آلیس بولمس اگر دفتر قیلیب یازسم،
یاووزلر قانیدن دریا توزیب کپتگن جوانلرنی.

شهید لر قبری اوزره چقنه گن لاله ابرور بیراق،
زمان هرگز اونوتمس اوشبو باتور ارسلانلرنی.

نثار ایلب قیزیل قان اولکه میزنی ایله دی آزاد،
قوانیب مقتله سم ارزیر بو جوشقین قوزغالانلرنی.

اولوغ عالم رحمتلی قاضی بابامرادخان

وفاتی مناسبتی بیلن

فتنه سیز بولمس بو چرخ بی امان،

کبالتیروور سانسیز بلانی هر زمان.

کوز آچیب کورسنگ بودنیانینگ ایشین،

امتحان دور، امتحان دور، امتحان دور!

ای فلک، یوقدور بشردن بییرکیشی،

کوکسیگه سبن اورمه گن بولسنگ تیکان.

داغلا سالدینگ یوره کلرگه بوتون،

بو المدن ابل-اولوس نینگ بغری قان.

کیمسه گه اصلا عطوفت ایتمه دینگ،

برچه نینگ تخمی گه سین سالدینگ قران.

تورلی-تورلی ظلم و بیداد ایله دینگ،

بیلمه دینگ کیم یخشی و کیم لریمان.

غم یوکی تاباره آشیب باره دی،

بارمو ایلگینگدن غم ایچره چوممه گان.

زار بیغلب، شکوه ایلر شیخ و شاب.
قیده بار دنیا ده جورینگ کورمه گان.

کوز ده سولدی یشنه گن کؤک میسه لر،
اېسدی گلشن ساری تا باد خزان.

بویله چاپقون، بویله توفان زجریدن،
هیچ کیمسه قالمدی تینچ و امان.

آه، تبنگسبز نکته دان لردن بییری،
معرفته ده اپردی بحر بیکران.

نامی بؤلگن اصلیده بابا مراد،
عالم و دانای مشهور زمان.

ینگره گن اولکه بویچه شهرتی،
دانشیگه فخر اېتر افغانستان.

معرفتدن او گپیرگن چاغده.
بهره آلگن سوزیدن پیرو جوان.

علم میدانیده کۆپ محنت چبکیب،
هم عدالت ده بولیب مرد زمان.

وه، نې خوش شهرت قازاندی خلق ارا،
کسب ایتدی نې الوغ نام و نشان!

موندن آرتیق هم شریعت یولیده،
اونگه خدمت اپردی ایزگو آرمان.

لیک بیتمش ایکی یاشنی تولدیریب،
یومدی کوز، دنیا دن اول جنت مکان.

بو المدن بیغله دی ایل اون چیکیب،
تیتره دی دل نالیشیدن آسمان.

قول کۆته ریب کیچه حق درگاهیه،
بویله آگه بولگوسی مرثیه خوان:

جایینی فردوسدن ایتسین عطا!
اول خداوند کریم و مهربان.

یادینگده مو ؟

کېلدی باشینگده سېنینگ تورلی بلا، یادینگده مو ؟
 خوار بولدینگ، زار بولدینگ خلق ارا، یادینگده مو ؟
 یاولرینگ بولدی وطنگه جابجا، یادینگده مو ؟
 جای و ملکینگدن بولیب کپتدینگ جدا، یادینگده مو ؟
 بیر اېمس، ایکی اېمس قیلدینگ خطا، یادینگده مو ؟

اېندی بولسه حر حیاتینگ تیکلنپ قالدی بوگون،
 قوم و قرداشلر او گونلرنی بیلپ قالدی بوگون،
 همه میز گه یخشی دملر هم کپلیب قالدی بوگون،
 کؤب ییگیتلر آره میز دن اجره لیب قالدی بوگون،
 جانینی بیزلر اوچون قیلدی فدا، یادینگده مو ؟

خاتون و قیزلرنی قیلدی لر حقوقیدن جدا،
 هیچ بیر اولاد آدم کورمه گن بونده ی بلا،
 دردیمیز بولدی فراوان، هیچ تاپمسدن دوا،
 ای برادر، اېندی بولسین دایما صلح و صفا،
 قیلمه دی بیزگه کیشی مهرو وفا، یادینگده مو ؟
 صاحب قدرت بولیب یخشی-یماننی بیلمه دیک،

اهل دانش پندینی حتی که کؤزگه ایلمه دیک،
 خلقیمیزنینگ دردینی کؤردیک، مداوا قیلمه دیک،
 باشیمیزگه یوز بلا کِلگنده هم اینتیلمه دیک،
 ایردی بعض ایشلریمیز نابجا، یادینگده مو؟

کؤپ ییگیتلر بیز اوچون ایچدی شهادت جامینی،
 قیلدی ضایع بیز اوچون قیمت بها ایامینی،
 کؤز یاشیم دریا بولور یازسم اولر ارقامینی،
 آته ییغیر، آنه ییغیر توتسه لر گر نامینی،
 کؤپ ییگیتلر قالدیلر تاغلا ارا، یادینگده مو؟

شهر لرنی کویدیریب بیر بیرله یکسان ایتدیلر،
 برچه ابلنی آدم اولدیرمکه مهمان ایتدیلر،
 ملت بیچاره نی محتاج بیر نان ایتدیلر،
 دین آتیدن هر بیر ایشنی ضد قرآن ایتدیلر
 مینگ اولومگه هرکونی اپردیک رضا، یادینگده مو؟

اپندی بولسه فکر و هوشینگی توتیب یورگیل بجا،
 اتحاد و اتفاق ایتمک کپره ک دور ابتدا،
 کیلمه سین یورتمگه دپسنگ طالب و طالب نما،
 ابل دعاسین آل و بولمه خلقدن بییر دم جدا،

یخشیلرنینگ پندینی قیلگیل به جا، یادینگده مو ؟

اؤزییک اؤغلانی

مینگ- مینگلک عصر لر دوران سورگن لر،
دورانلر ایچینده ابرکین یورگن لر،
یاوگه بویین سؤنمه ی یورب تورگن لر،
سلطنت تختینی دایم قورگن لر.

اؤشه اؤزییک اؤغلانی دور بو اؤغلان.

هر ییرده یاولرنی باسیب آلگن لر،
دشمن لرگه دایم قران سالگن لر،
دهشتلی جایلرگه شولر بارگن لر،
جهان خلقی کورب حیران قالگن لر.

اؤشه اؤزییک اؤغلانی دور بو اؤغلان.

آوازه سی کپتیب بوگون جهانگه،
لرزه سالدی اولر زمین زمانگه،
غلبه قازانر بارسه هر یانگه،

بو ايش هويدا دور يخشى- يمانگه،

اوشه اوزبيك اوغلانى دور بو اوغلان.

اوزبيك نامى بيلن فخرلر تاپديك،

كته-كيچيك بوليب هرقيان چاپديك،

اولكه ياولريني كويلب يوقاتديك،

اپلنى غفلت اويقوسيدن اويغاتديك،

اوشه اوزبيك اوغلانى دور بو اوغلان.

افغانستانیم سن

مېنينگ بختيم، بهاريم، كۆنگليم ايچره بوستانيم سن،
 طبيعت بغريده يشنب، چيراي آچگن مكانيم سن،
 مقدس توپراغيمسن، آنه يورتيم، آشيانيم سن،
 جهان بوييچه شانلي آت قازانگن قهرمانيم سن،
 يراشور فخرلنسم نامينگگه، افغانستانيم سن.

سېنى قليبينگگه خنجر سنچگن خونخوار لر اولسين،
 سېنى او ناخلف دشمنلرينگ يوزى قرا بولسين،
 دياتلى وطنداش لر كۆزه ل آتینگدن اورگولسين،
 مبارك منزليم، جسميم ارا روح و راونيم سن،
 يراشور فخرلنسم نامينگگه افغانستانيم سن.

يراشور توپراغينگنى كۆز لريمگه توتيا اېتسم،
 سېنينگ يولينگده حاضرمن كه جانيمنى فدا اېتسم،
 نې بولگه ي اېزگو نيت بيرله بورچيمنى ادا اېتسم،
 سېويملى آنه ملكيم، مهرباندىن مهربانيم سن،
 يراشور فخرلنسم نامينگگه افغانستانيم سن.

سپنی بیر نیچه جاهل یاوئر ویران قیلیب کپتدی،
 عزیز اوغلانلرینگ بغرینی هم کوپ قان قیلیب کپتدی،
 یولینگده اهر بیگیتلرجانینی قربان قیلیب کپتدی،
 اساس مطلبیم شو دور، مپنینگ ورد زبانیم سن.
 یراشور فخرلنسم نامینگکه، افغانستانیم سن.

سپنینگ نامینگنی آلدیم تیلگه آنه توپراغیم دپب،
 قرا تاشینگنی باسدیم کوکسیمه یارقین چراغیم دپب،
 سپیندیم لاله لر دیداریدن آلتین ایاغیم دپب،
 توکنمس بارلیغیم سن، افتخار جاودانیم سن،
 یراشور فخرلنسم نامینگکه، افغانستانیم سن.

سپنی آتش نفس باتیرلرینگ آزاد قیلدیلر،
 غنیملر تخمینی توبدن قیریپ برباد قیلدیلر،
 بوزیلگن گلشنینگنی ینگیدن آباد قیلدیلر،
 تاپیب من پرورش قوینینگده کورکم بوستانیم سن،
 یراشور فخرلنسم نامینگکه، افغانستانیم سن.

نگهبانینگ خدا بولسین، الا ای شانلی بستانیم،
 مپنی اسره ب قوچاغینگده بولیسن چین قدردانیم،
 مپنینگ قلییم، مپنینگ کعبم، مپنینگ عز و مپنینگ شانیم،

تیه نچیم سن، اینانچیم سن، تنیم، روح و روانیم سن،
یراشور فخرلنسم نامینگگه، افغانستانیم سن.

سپنی اؤتمیشلرینگدن خاطریمده داستانلر بار،
کونگیل گلزاری ایچره یشنه گن مینگ آرمانلر بار،
سپنگه حامی و حافظ بؤلگه لی کؤپ پاسبانلر بار،
اوله اولگونچه، ای اولکم، مپینگ قوتلوغ مکانیم سن،
یراشور فخرلنسم نامینگگه، افغانستانیم سن.

شهید لرگه

تیل بیلن آیتیب و قوئل بیلن یازیب،
 توگه تیب بؤلمیدی داستانلرینگی.
 تاغلرده آچ قالیب، یلنغاچ بؤلیب،
 یورگن کونلرینگی، کیزگانلرینگی.

ایسیق و ساووقنی بیلمه دینگ هرگز،
 آرتینگکه ایله نیب کپلمه دینگ هرگز،
 هرتمانگه باردینگ یاولرنی قاولب،
 دشمنلرنی کؤزگه ایلمه دینگ هرگز.

سواش ایلب بؤلدینگ راحتدن اوزاغ،
 دشمنگه قویب سن داغ اوستیگه داغ،
 وطنینگ نینگ باتیر فرزندى سپن سن،
 بپگه نور خلقیمیز نامینگ گه هر چاغ.

چرچه مدینگ سپن یول یوریب هر تمان،
 سپنگه میسر بؤلمه دی بیرته نان،
 توسیق بؤلا لمه دی سپنگه تاغ و تاش،
 بوقنده ی عزم ابدی، بوقنده ی ایمان؟!

رنج و محنتلردن تارتمه دینگ ایاغ،
 دشمنلرنی قاولب یوردینگ تاغمه- تاغ.
 اونوتالمس هرگز یاو لرینگ سبنی،
 یادی دن چیقمه یدی، سبن بیرگن سباغ.

دریا لردن جسور بی هراس اؤتد یینگ،
 یاو لرینگ یولینی مستحکم توتدینگ،
 خلق ابرکینی ایستب تایمه دینگ قـرار،
 اوشبو یولده شیرین جانینگدن اؤتدینگ

آته-آننگ بیلن قوم و قردا شلر،
 سبنینگ فراقینگده تۆکدیلر یاشلر،
 هیچ کیمگه بولمه دی احوالینگ عیان،
 سرداشینگ بۆلدیلر تاغده گی تاشلر.

کوره شینگ طفیلی کپزه میز آزاد،
 چونکه سبن ایله دینگ یاولرنی بریاد،
 همه میز بیرلشیب اتفاق بیلن،
 قیله یلیک بیز اوشبو اولکه نی آباد.

سپننگ اوشه ایزگو آرمانلرینگنی،
یخشی و یماندن کورگانلرینگنی،
اوزیمیزگه قیلیب آله میز مقصد،
بیز اوچون بوپورگن فرمانلرینگنی.

اجازت بپر، آسمانگه قول آچیب،
قیلایین من سپننگ حقینگگه دعا.
میسر ایله سین خداییم سپنگه،
قیامت کونیده بهشت اعلی!

ياشليگيم

ياديمدن چيقميدى آنم الله سى،
 ابرکين ليکده اوينب اوسيب يورگه نيم.
 ايسيق قوچاغيده تورگن پيله سى،
 کوی و کوچه لرده دوران سورگه نيم.

ياشليگيم جهانى، قووانچ دنيا سى،
 شادليگيم بيتيدن بير آز نشانه.
 عُمريم بهارى نينگ محکم بناسى،
 اونوتيلمس قوشيق، گوزه ل ترانه.

اولکه ميز باغیده بوکورکم نهال،
 عمر نينگ نهالی بو زوالسيز ذات.
 زماندن-زمانگه آقر بي ملال،
 لاجين انسانلرگه باله لر قنات.

مپنينگ قلبيم ايچره اؤرين آلگن مهر،
 آنه بشيگيمده جرنگلر شو زوم.
 يوره گيمگه مدار بو الوغوار شعر،
 تيليمگه قونيب دور، بؤلويدير سؤزوم:

حرمتلی آنه نینگ قلبی گه قووانج،
 آته لرگه قوت، اہلت لرگه کوچ.
 پارلاق استقبال گه مستحکم تیه نیچ،
 یوره کلرگه مدار، یوزلرگه کولگوچ.

بیر معصوم باله نینگ قولیدن اوشلب،
 فخر مہنگه کوی لردہ کپزگن زمان.
 باری کیشی یوره ک بغرینی تشلب،
 یورسہ گلشنلرنی تولدیریب ہر یان.

لپکن زمان ظلمینی کورگن اوغلان،
 قناتسیز جوجہ لر کبی چولغہ نر.
 یورہ گیدہ یوزمینگ آرزو- ارمان،
 آچیلیکدن ہم سوسیز لیکن تولغہ نر.

بورچمیز نه دور؟

جرنگلر اؤیلرده یلغوز بیر آواز،
قرنگ لر قلب لرده قیزیر بیر تویغو.
تینچلیک صداسی هر بیر لحظه ده،
آنه لر قلبی ده یانیب تورگن او.

کیشی نینگ قلبی ده پنهان بولگن ذات،
سیز یلمس و هرگز بولمس آشکار.
ولپکن آدم لر سیما سی اوزره،
اوقیر من بیر مضمون، بیر عالی شعار.

عجایب ملا و داملا لر هم،
قالمه دی لر امان کویینچه استاد.
بیشیکده کوز آجیب میریقیب یاتگن،
چقه لاق باله لر بولدیلر برباد.

ای عزیز آته میز، سپویملی آنه،
هر بیر یانده کورسنگ احوال شو ابرور.
الملی کونلرده، قرا تونلرده،

سیزلر آیتینگ، اېندی بورچیمیز نېدور؟

کېلمه دینگ

آی لر اؤتدی رحم مېنگه قیلمه دینگ،
 زارینگ اېردیم بیر کوررگه کېلمه دینگ.
 جان بیرر حالت گه یبتدیم غم چککب،
 سورگه لی حالیمنی بیر اینتیلمه دینگ.

شونچه بیلدیم، سوز لرینگ یلغان اېکن،
 سېنگه دل بیرگن کیشی نادان اېکن.
 عشق سوداسینی سېوگن تېلبه نینگ،
 لاله ینگلیغ قلبی دایم قان اېکن.

دل بېررگه دلبر یکتا قنی،
 بوی موزون، چهره سی زیبا قنی.
 گرد راهینی کوزیمگه چککه لی،
 بیر سبویکلی نازنین برنا قنی.

آوقتینگ یوغان

جفالر چپکدینگ و کورمه دینگ راحت،
 نصیبینگ بولمه دی ذره فراغت.
 تقدیر ینگ شو میکن ازل-ازلدن
 طبیعت کولمه دی سبنگه بیرساعت.

سپن توقیگن قالین ساتیلدی ارزان،
 خره جت ضریدن یوره گ- بغرینگ قان.
 حلال محنت قیلیب تاپگه نینگ قنی،
 بیگن نانینگ اریه، آوقه تینگ یوغان.

بیراوگه بیم بولد ینگ، بیراولر گه نان،
 حاکملر جوریدن بولمه دینگ امان.
 بیراوقاضی بولیب سؤرمه دی حالینگ،
 کپچدی باشیمیزدن شونده ی بیر زمان.

ای تاریخ، گواه سن، بیز هم انسانمیز،
 معرفت باغینی بیز سوغار گانمیز.
 احساسیمیز بار و ادراکمیز هم،
 زمان آقیمی ده آت قازا نگانمیز.

مكتب

بخت و اقبالينگ سېنينگ مكتب ده دور،
علم اورگنسنگ تاپركونگلينگ سرور.

معرفت دن ايممسسه سوت هر كيشى،
هم يوره گى كور ابرور هم كوزى كور.

تینچلیک

تینچلیک بؤلسمه دنیا قرانغو،
جهان توله دهشت، یوره کده قیغو.
یوقمه یدی بدنکه تاتلی نعمتله،
شکر هم، شربت هم مثال آغو.

تینچلیک قویاشی نور ساچیب هر یان،
یشه سین نوریده اولوغوار انسان!
فیض و برکت هم بؤلسمه میسر.
انسان بهره لنیب یوریسین شادان!

بابام توتگن منزل، عزیز مکانیم،
آلیس کیتمم سیندن، تۆکیلسه قانیم.
آسمان اوپرتاغینگ روحیم-روانیم،
تاغلرینگ، تاشلرینگ مینینگ جهانیم.

قضا فرمانی

بیر عالم آرزو، بیر جهان ایستک،
سپنینگ یوره گینگده پارله گن ارمان.
بقیر گنینگ چاغی ایزگو احساسینگ،
کوزیمگه کورینور یارقیره ب هر آن.

چین کونگیلدن خلائق مرحبا دیر،
کوچلی ایمانینگگه کار و بارینگگه.
یاولرگه اېگمه دینگ هرگز باشینگنی،
قوانورمیز اولوغ افتخارینگگه.

لاچین بیگیت لرینگ سروری بولدینگ،
تشقریدن دشمن هجوم قیلگنده.
وطنی مردانه دفاع ایله دینگ،
یخشی-یمان کونلر باسیب کپلگنده.

لېکن امیدلرینگ هرگز سؤلمه دی،
کوکسی قلقان ددیل ایزداشلرینگ کوپ.
مقدّس آرمانینگ اونوم بپرگوسی،
حمایت ابتگوچی قرداشلرینگ کوپ.

شا نلى وطنيم

اپزگو آرزو لریم اوشالدى بوگون،
 بولدى سعادتلى زمان همدميم.
 ايسته گيم، اميديم، آلتين دورانيم،
 مقدس كونلریم يعنى بيره ميم.

مدحينگى تينگله يمن ترانه لرده،
 كونگوللر ، يوره كلرسپن بيلن پارلاق.
 سپن گلب يشنرسن زمانه لرده،
 كبله جك دوريميز سپن بيلن قووناق،

سپن اوزينگ سن ، مپنينگ درديمگه دوا،
 جراحتلى روحگه سپن سن مرهميم.
 بخت يارينگ بولسين، شانلى وطنيم،
 قييرده بولمه يين اپندى يوق كميم.

ای وطن

ای وطن سپن سن آنمدن مهربان،
هرچمن زارینگ مپنگه باغ جنان.
پرورش قیلدینگ مپنی مهرینگ بیلن.
بولمه سین رنگینگ سپینگ هرگز خزان.
ای وطن کؤکسینگده جا بپردینگ مپنگه،
شو سبیدن آنه دپب ایتدیم سپنی.
قیلگنی خدمت سپنگه تیآرمیز،
ای آنه یورتیم، محبت معدنی.
توپراغینگ آلتین بها دور، ای وطن،
هرکنارینگ دلربا دور، ای وطن.
قنچه لر مپن سپنگه خدمت قیلسم آز،
جان و دلنی سپنگه قیلسم پیشواز.
دشت سوزانینگ بوستان ایله رم،
تاغ و تاشینگنی گلستان ایله رم.
باغلرینگنی رشک رضوان ایله رم،
یولینگنه جانیم نی قربان ایله رم.
خدمتینگنه، ای وطن، باغله ی کمر،
شو ابرور عزمیم مپینگ شام و سحر.

آنه

مینگ تشكر سېنگه قېلسم آز اېرور
هرايشينگ بيزلر گه بير مینگ راز اېرور

قول

اؤپماققه ارزىيدى محنت چېكن قول،
منزلگه يېتيشر توغرى بولگن يول.

الشعار لرى

مناجات

بنده بی اعتبارم، ای خدا.
نزد تو بس شرمسارم، ای خدا.
هرچه کردم، بود کارم پرگنه،
تیره گشته روزگارم، ای خدا.
دور گشتم از عبودیت بسی،
چون بود انجام کارم، ای خدا؟
ماه و سالم درخطا کاری گذشت،
همچنان لیل ونهارم، ای خدا.
درگذر از روی بنده پروری،
از گناه بیشمارم، ای خدا.

امواج الم

سخت می ترسم ز وضع نابسامان شما،
از اشارت‌های تزویری هر آن شما.

در امید وعده های خام یکسر سوختیم،
کی تحقُّق می پذیرد عهد و پیمان شما؟

کجروان در عرصهٔ گیتی مدام آسوده اند،
راستان از راستی محروم احسان شما.

دل کند از لقمه های منّت آلود احتراز
اهل همت کی نشینند بر سر خوان شما.

آنکه دانا بود زین مرز کهن شد ناپدید،
من چه سازم، پاکشم از بند و زندان شما.

چشم آن دارم به میهن روز آزادی رسد،
تازم دستی ز حسرت طرف دامن شما.

داستان وارهبیدن را زامواج الم،
کرد انشا آگهٔ محزون به دوران شما.

دفتر قلب

طرح سخن به مردم غدار مشکلست،
تیمار درد جاهل بد کار مشکلست.

آنکو انیس و همدم و همروزگار بود،
امروز قربتش به من زار مشکلست.

بس آرزو به دفتر قلبم نهفته است،
تفسیر حرف حق به ستمگار مشکلست.

ره یافتن به قافله خواهد مهارتی،
قطع مسیر راه پر از خار مشکلست.

صد غوطه دل به خون زد و یک نکته زد قلم،
آگه، مرا نوشتن اشعار مشکلست.

خطاب به وطن

آید آن روزی که سرسبز و گلستان بینمت،
دور از آفات و الم بس شاد و خندان بینمت.

یکطرف تاجیک و اوزبیک وز دگرسو ترکمان،
اینچنین از مهر مردم گل به دامن بینمت.

این همه آثار ویرانی رود از چهره ات،
چشم آن دارم که روزی رشک رضوان بینمت.

سینه ات تسخیرگاه گوهر رخشان بود،
از غنای فیض گستر، کان احسان بینمت.

هرکنارت سبز و خرّم همچو امواج بهار،
آرزو مندم کزین بهتر شگوفان بینمت.

مرکز عدل و عدالت، اتّحاد و اتفاق،
در درازای زمان مشهور دوران بینمت.

جلوه گاه علم و دانش مظهر علم و کمال
در مقام معنویت مهد عرفان بینمت

راه سعادت

آنکه اورا از معانی زیور است،
گوهر تابندهء تاج سر است.

آنکه نادان است و بی علم و کمال،
در شمار مردمان ابتر است.

کسب دانش کن که در هر نکته اش،
از معانی صد فضیلت مضمّر است.

دانش اندوزید، علم و معرفت،
بهر انسان مایهٔ زیب و فراست.

محترز باشید از حرص و هوس،
آدمی را روز و شب درد سر است.

اتکا بر مسند علم و کمال،

از شکوه سلطنت بالاتر است.

راه علم و معرفت در پیش گیر،
این حدیث حضرت پیغمبر است.

دور شو از صحبت ارباب جهل،
چونکه او سوزنده همچون اخگر است.
حرف آگه را شنو، آگاه باش،
نیکبخت آنست کو دانشور است.

آقینه

آسیب زمان از در و دیوار تو پیداست،
وز کنج و کنار تو بسی زخم هویداست.

هر تیر که در سینۀ تو زخم فروکوفت،
اشک از مژه غلطید و زدل غلغله برخاست.

از روز ازل ریخته بر دامن تو فیض،
نقش تو مقدم زهمه مرز و محلهاست.

هرگونه ستم بر تو روا داشت زمانه،
زین درد جگرخون همه جالالهء حمراست.

کردند زخاک تو همه خلق حراست،
مشتاق صمیمی تو این ملت شیداست.

منزلگه هر تاجر ممتاز تو بودی،
مهمان تو بودند خلائق زچپ و راست.

از سوزن خار تو دمد مرسله بویا،
این معجزه نه از نفس گرم مسیحاست.

از چهره تو گرد غم و غصه زدودند،
سیمای تو چون جلوۀ فردوس مصفاست.

ای آقینه، تو بندر تاریخی مایی،
امروز تو بالنده و فردای تو زیباست!

همدلی

همدلی و همزبانی آدمی را زیوراست،
وحدت ملی به کشور افتخارِ دیگر است.

میهن ما مهد عرفان و تمدن بوده است،
زین مفاخر نکته های نغزدرج دفتر است.

اهتزاز بیرق اسلام با آن فرهی،
زیب بخش کنگر کاشانه و بام و دراست.

گرمی بازار ما، آوخ، ز دانش شد تهی،
زین تحسّر خاطر ابنای میهن مضطر است.

داستان دلخراش ما فراگیر جهان،
بهرتبت هر کدامش چند دفتر درخور است.

گر ز درد ملت ما نکته یی جویا شوی،
از حساب ابجد و اعداد هم افزونتر است.

سرنوشت آدمی در کشور آزاد ه گان،
درخور حرمت به نزد مردم فرخ فراست.

کشور مارا بود جا در صف آزاده گان،
این سخن روشن به عالم همچو مهر انوراست.

لیک، صد افسوس، ناز و نعمت دیرینه اش،
زآتش توپ و تفنگ دشمنان خاکستر است.

کس نمی جوید رُموز نابسامانی ما،
زین تغافل سخت محزون خاطر روشنگر است.

نیست آسان دست اینجا برنوایی یافتن،
در بیابان لقمه نان گنج های گوهر است.

جستجوی گوشه امنی در این کشور خطاست،
نقطه آرامش ما در محیط دیگر است.

کور دل را پند دادن در هوا کوبیدن است،
خرس را آداب دادن باعث درد سر است.

در شکنج زنده گانی هر نفس هشیار باش،
چونکه هرسو برسر راه تو صد جوی و جراست.

امتیاز رنگ و بو در بین ما انداختند،
کیست کو فهمد در این مطلب چه رازی مضمراست.

بیش از این غافل نباشید از شرار سوز دل،
آتش آه یتیمان قهر حیّ اکبر است.

آنکه او خدمت کند در میهن از راه صفا،
جایگاهش در شمار مردم نیک اختر است.

می رسد از راستی انسان به اوج اعتلا،
آنکه پا کج میگذارد خوار و زار و ابتر است.

می توان با حرف خوش در گلشن دل راه یافت،
کارسازان دغل چون مرغ بی بال و پر است.

چلچراغ علم و عرفان هر کجا روشن شود،
مردمش از فیض دانش حاکم بحر و براست.

صد بلای آسمانی در کمین ما بُود،
خود سری و کیش خود خواهی بلای دیگر است.

گوش ده بر نالهء ما در وطن، ای هوشمند،
این نوای آتشین مضمون هر شعرتر است.

کشور ما را زلوث جنگ دارد برکنار،
رحمت او از قیاس آدمی بالاتر است.

صاحب وجدان

صفت مرد یکی پاکی وجدان باشد،
به همه نوع بشر یک دل و یک سان باشد.

نفروشد وطن خویش به دالر هرگز،
آنکه او صاف دل و صاحب وجدان باشد.

همه تشویش که امروز مسلط شده است،
ناشی از نقشهٔ منحوس رقیبان باشد.

برده گی می نپذیرند دگر اهل وطن،
زورمندان به وطن گرچه فراوان باشد.

آگه این نظم که از طبع تو سر برزده است،
زینت افزای همه صفحهٔ دیوان باشد.

گداز دل

به جز تشویش و غم چیزی نمی روید به باغ دل،
از این درد و الم، یارب، کجا جویم فراغ دل؟

بشر گام ترقی می نهد در پیش هر لحظه،
کزین ظلمت سرا روشن کجا گردد چراغ دل.

جهان از فیض دانش در تلاش کشف اسرار است،
تو باز آنقد معنی را بده جا بر دماغ دل.

چنان آماج گمراهی شدم از دست نادانان،
به منزل کی رسد با این قدم پای الاغ دل؟

دوام زنده گی باشد اگر بر نحوه موجود،
فزاید درد مسندان را گداز غم به داغ دل.

مؤثر نیست گفتارت سخن بیهوده می گویی،
دماغ تند می باید برد کیف از ایاغ دل.

از زبان بهار

من بهارم، سنبل و گل ارمغان آورده ام،
مخمل و دیبا به فرش بوستان آورده ام.

گل زخار از حکم یزدانی کشیدم هر طرف،
بلبلان را مژده ها از گلستان آورده ام.

بهر هر کس نعمتی دارم به طبعش سازگار،
میوه های در خور پیرو جوان آورده ام.

بی تکلف آ، تماشا کن به بزم کاینات،
کوه و صحرا را فراش پرنیان آورده ام

آگه، اکنون این سخنهاى لطیف و خوشگوار،
از زبان شاهد شگر فشان آورده ام.

ای وطن

ای وطن، ما پاسبانان تو ایم،
پاسبان کوهساران تو ایـم.

ماهمه با اتحاد و یکدلی،
در ره حفظ تو قربان تو ایم.

کاروانِ پیشگامِ غیرتیم،
کارگر یا این که دهقان تو ایم.

گر ز بلخ و قندهار و زابلیم،
یاز مرز کابلستان تو ایم.

می سپارم گوهر جان در رخت،
ما همه خدمت گزاران تو ایم.

بهر وصف طبع آگه نغمه ساز،
از صمیم دل ثنا خوان تو ایم.

پنداشتیم

ما شغال زرد را شیر ژیان پنداشتیم،
سفله گان را پیشوای پُرتوان پنداشتیم.

اهل علم و معرفت را داغها بر دل زدیم،
ابلهانرا زورمند و پهلوان پنداشتیم.

چهره ها شد پرغبار و قلبها مملو ز غم،
اشک خونین نگه را ما از آن پنداشتیم.

از دیار ما به ناگه شادمانی رخت بست،
این همه درد و فغان را داستا ن پنداشتیم.

بی تمیزی بین که این چشم جهانبین خیره کرد،
چادر شب را زکوری سایه بان پنداشتیم.

نا توان گشتیم از بس کز فریب این و آن،
خار و خارا را به جای پرنیان پنداشتیم.

روز رستاخیز مردم عاقبت آغاز شد،

زور مندان راضعیف و ناتوان پنداشتیم.

قهر مردم آنچنان توفنده و جوشان بود،
آتش این خشم را سیل دمان پنداشتیم.

ما قیام مردمی را در نبرد زندگی،
قلزم توفنده یا آتش فشان پنداشتیم.

فغان

ماییم و این مصایب درد و غم زمان،
 ماییم و جان سپردن اطفال بی زبان.
 ماییم و فقر و نکبت و امراض مختلف،
 ماییم و زنده گی پر از حسرت و فغا.
 اینجا بشر به خاطر عیش و نشاط نیست،
 باید که وحدتی بنمایید، مؤمنان!
 آگاه نیستیم ز تفتین روزگار،
 هر دم بلای دیگری آید به سوی مان.
 هر کس برای ما حضری میکند تلاش،
 هر ذی نفس به نحوه یی در فکر آب و نان.
 این کشور است باغ، ولی میوه اش زُقوم،
 کس جز الم ندیده به هر گوشه یی از آن.
 هر روز ما قیامت و هر لحظه محشر است،
 آه و نوای ما شنود مردم جهان.
 کو چشم باز، بنگرد احوال زار ما،
 بادیده حقیقت و با قلب مهربان.

داستان دلخراش

درخزان زنده گی عمر سعادت بارکو؟
ذوق سیر سبزه نورسته درگلزارکو؟

آن هوای دلنواز و عنبرین ما چه شد؟
وان فضای روح بخش گلشن و کهسارکو؟

شاعرانِ نکته سنج و عالمانِ چیره دست،
صاحبان و علم و دانش دفتراشعارکو؟

باغ وُستان فرحزا و بهار ماچه شد؟
چهره های دلنواز و شوخی دلدار کو؟

مشتعل شد آتش هجران به جان، زان سوختیم،
بهر جسم نا توانان سایه دیوار کو؟

انس و الفت از قلوب مهربان آید برون،
رسم و آیین ادب بر مردم بیمار کو؟

لاف انساندوستی را منتشر سازند، لیک
نور بینش در سواد دیده بیدار کو؟

کشور ما بهر انسانها شده کشتارگه،
بهر دفع این مصایب مرد صاحب کار کو؟

کودکان ز آغوش گرم مادر افتادند دور،
مهربان دستی که نسل نو کند تیمار، کو؟

داستان دلخراش کشور مارا کنون،
باید انشا کرد، اما خامه غمخوار کو؟

سوغ سروده هایبی در پیوند با رحلت استاد آگه استاد آگه رحلتی مناسبتی بیلن آیتیلگن مرثیه لر

استاد محمد امین متین اندخویی

الملی نغمه

ینه کونگول قوشی نینگ نالشی ابرمیش محزون،
ینگره گی ماتم اونی یپتسه اولوم دن صدمات.
سوز گلستانیده فریاد چککیب کویله دیلر،
شادیانه قوشوق اورنیگه المللی نغمات.
معرفت کویچیلریدن بیرسی یوز اوگیریب،
بو جهان بیرله وداع ایتدی تونه گون، هیهات!
توشدیم اوللاوگه اونینگ کیملیگینی بیلکم اوچون،

زخمه چپر تیب خریدیم پرده سیگه دپدی روات:
 حضرتیم « آگه » ادب باغینی آرا بپرگن،
 سؤزلری اپردی عجب تاتلی، اؤزی سبوگیلی ذات.
 آلدیلر خلق ملاحتلی کلامیدن اونوم،
 صحبتی، چنقه گن انسان گه ابدی آب حیات.
 تازه یشنتدی معارف ده بیلیک غنچه لیرین،
 باغبان زحمتیدن تابگوسی گلشن ثمرات.
 کورمه دیم نازک ادا لیقده اونینگ دپک بیر ادیب،
 سوز له گن چاغی افسردی نفسیدن نفحات.
 انچه تورکانه روشده یره تیب اولمس اثر،
 قیته دن اوزلیگینی قیلدی جهانگه اثبات.
 قیغوسی اولکه غمی، تویغوسی مردم المی،
 یشنه گن فکرتیگه بویله هزاران حسنات!
 اورتیه برماق کبی خط فنیده ممتاز ابدی،
 بپگه نور صنعتیگه بلخ و سمرقند و هرات.
 لاله داغینی قیریب توزدی مرکب اوندن،
 خامه نرگس نیی دن قولگه آلیب یازدی نکات.
 نسخ اسلوبیده پیراق اوزه چیککنده قلم،
 کولیب آغزینی آچردی قاره دوداغلی دوات.
 هرگوزل خاطره سی تبلبه کونگول لر گه سبوینچ،
 معنوی حاصلی دیر بیزگه مبارک سوغات.

اولکه ده بیلگوجی لر بارلیگی تیل بایلیگی دیر،
 یپتمه سک قدریگه، بیل ، ساتقین آلورمیز آفات.
 یارقین احساس بیلن بورچینی بیتکزسه کیشی،
 قالر اوندن قووانرلی صفت و خیرلی آت.
 سیپقرب، آه، اجل چاغیرینی، قیلدی قضا،
 ایله سین تپنگری عطا روحیگه یوکسک درجات!
 اوپله دیم فوتیگه سپس کیلدی جنان ایشیگیدن
 « یورک اویناغ کسلی » بیرمه دی عمریگه نجات
 (ه. ق. ۱۴۲۷- بیل)

مولانا محمد اسحاق انور

نوای درد زا

دوش بشنیدم نوای دردزا،
 نوجوانی تُدبه خوانی مینمود.
 اوستاد آگه مهین آموزگار،
 چشم خود را زین جهان بریست زود.
 نونهالان وطن راتربیت،
 کرد او، با اشتیاق بی حدود.
 از لبش می ریخت لوءلوی سخن،
 حرف دل را سخت موزون می سرود.
 معنی رنگین هریک نکته اش،
 زنگ غم از صفحه دل می زدود.
 نَسخ را هم طرفه زیبا می نوشت،
 آفرین می گفت بروی اهل جود.
 آه، این فرزانه نازک خیال،
 با همه زیبایی شعر و سرود.
 در هزار و سه صد و هشتاد و پنج،
 سال عمرش پنج کم هشتاد بود.

جرعه یی نوشیده از جام اجل،
سوی حق بشتافت بی گفت و شنود.
بهر خوشنودی روح پاک او،
انور مسکین همی خواند درود.

اندخوی، قوس ۱۳۸۵ خورشیدی

داغ ایله بان کپتدی

دریغا، اؤرته میزدن او عزیز و مهربان کپتدی،
که « آگه » او رفیق مهربان جانہ جان کپتدی.

فصاحت ملکیدن او عاقل دوران قیلیب رحلت،
بلاغت کشوریدن فاضل شیوا بیان کپتدی.

سلاست خطّه سیدن ناگهان عزم سفر ایلب،
عدم دنیا سیگه اول فاضل عصر و زمان کپتدی.

مناجات اویینی ترک ایله بان بیربارہ، مینگ افسوس،
خرابات عالمی دن حسرتا، پیرمغان کپتدی.

نواسنج اهل معنی بزمیدن بوگون، دریغ و درد،
ادیب نکته سنچ و نکته فهم و نکته دان کپتدی.

نپچون کاخ ادب، ای اولکه داشلر، بو لمة سین ویران،
بوگون سؤز ملکی دن او خسرو صاحبقران کپتدی.

ادب یولیده وقف ایلب او صاحب دل بوتون عمرین،
اؤزیدن قالدیریب قیمتلی گنج شایگان، کپتدی.

بوگون اهل معارف اوستیگه، بیلگیل که ماتمدور،
که بیر دانا معلّم او ییغیندن ناگهان کپتدی.

حیاتی بارینی علم اؤرگتیش یولیده صرف ایلب،
تون وکون تینمه بین بو یولده آخر جانفشان کپتدی.

جهان تشویشیدن بیر یول ایتیب او کونگلینی فارغ،
غم و قیغو گه بیز بیچاره لرنی تشله بان کپتدی.

نپچوک درد و غمیدن قمری ینگلیغ قیلمه بین ناله،
چمن زار حیاتیمدن بوکون سرو روان کپتدی.

نه ینگلیغ کپتدی او دهب، سورمه نگیز حالیمنی، اورتاقلر،
یوره ک بغریمنی هجران اؤتیگه داغ ایله بان کپتدی.

یقامنی چاک ایتیب مهن بیغله مه ی کیم بیغله سین، آیتینگ،
یانیمدن او رفیق جانه جان و مهربان کپتدی.

اگر مین تلبه لیک قیلسم کچیرگه یسیز، برادرلر،
باشیمدن عقل و هوشیم، نیله بین کیم شاشیبان کپتدی.

غمیدن، نیله بین خونابه یوتمه ی تون وکون، ای واه،
یوره ک بغریمنی، نیله ی، ته- بته قان ایله بان کپتدی.

الهی، سبندن اوزگه کیم ابرور فریادرس مېنگه،
دلیم عرضینی کیمگه ایله بین، یارب، بیان، کپتدی.

اگر چه پاک جسمی آلدی توپراق قوینیده آرام،
ولپکن طایر روحی اوچیب طرفِ جنان کپتدی.

شبرغان، ۱۳۸۵- بیل جدی آبی

سید سراج الدین قانع

قائلی یاش

وای کیم وفاسیز دور، انچه لر جفا قیلدی،
بیرنی قیغو آستیده قامتین دوتا قیلدی.

بیرته گه بپریم منصب صاحب جلال ایلب،
بیرته نی مذلتدن، غم گه مبتلا قیلدی.

علم و فن اېگه سیگه قدر و منزلت بېرمه ی،
ناتوشوم کیشیلرگه مرتبت عطا قیلدی.

توغری یؤل یورووچیلر فقر زجرینی تارتیب،
تاپدی ثروت و دنیا کیمکه او خطا قیلدی.

« آگه» اول بویوک استاد اېل اوچون چککب محنت،
بوجهان فانی دن رغبت فنا قیلدی.

عمری نقدینی ایلب او بیلیم یؤلگه صرف،
قنچه لر بیلیمسیز نی ، علم آشنا قیلدی.

گلشن معارف نی فیضیدن ایتیب کورکم،
یشننه تیپ ادب باغین خدمت بجا قیلدی.

ساجدی ایزگو اینجو لر تپیره تیپ مدادینی،
نظم و نثر اسلوبین اونده برملا قیلدی.

شعریده حقیقت نی کوزگودپک عیان ایلب،
همده داستانیده حق گه اتکا قیلدی.

توغری سوز ایدی دایم توغریلب قلم تارتیب،
ایل - اولوس اراسیده بورچینی ادا قیلدی.

خوشنویسلیک فننن اورگه نیب بیگیتلیکده
کپکسه لیک زمانیده نسخه لر بنا قیلدی.

وای، قیغوگه سالیب دورنامراد آخر
فرقت اوتی دن بیزنینگ قلبیمیز یرا قیلدی.

قانلی یاش توکیب قانع، فرقتیده قان بیغلب،
خاطرات لوحیگه نقش بو رثا قیلدی.

قدرلی مهربان کپتدی

دریغا، آره میز دن اوستاد نکته دان کپتدی،
اولوس قیغوسیده قدی کمان و بغری قان کپتدی.

سپویملی ملتیم دهب دایما او تپبره تیب خامه،
قراکونلرنی تانگ ابتگن قدرلی مهربان کپتدی.

اونینگ هر شعریده دیر قنچه ایزگو آرزو پنهان،
امید و آرزو له شاعر شیوا بیان کپتدی.

معارف جسمیگه « آگه» نی خوش روح و روان اپردی،
نپته ی من بیغله می قان، ایندی او روح و روان کپتدی.

کونگولنی یاروتور اپردی او نینگ حکمتلی افکاری،
فغان کیم او کبی شخصیت با فر و شان کپتدی.

چیرایی خط یازیشده او ابدی اقران ارا اوستون،
بو میدان ایچره قدچککن او معروف زمان کپتدی.

مرور، اوشبو المذن دیر پریشان طبع محزونیم،
نپچوک کیم بیر بویوک فرزانه مرد جانہ جان کپتدی.

نصیب ایله الهی، جنت الماوا دن اونگه جای،
که او دارالبقا ساریگه پرواز ایله بان کپتدی.
اندخوی، جدی ۱۳۸۵

غلام سخی وکیل زاده اندخویی

فرهنگیمیز دن بیر نشانه

ارامیزدن، یارانلر، اوشبو کون بیرخامه زن کپتدی،
 بیلیک اهلی، قلم اربابی اول صاحب سخن کپتدی.
 آنه تیل یشنه شیده قنچه لر نظم ایله دی ایجاد،
 آنه یورتیم امان و آنه تیل اوسسین دپگن کپتدی.
 بیلیک نینگ ملکی سرتاجی سخن اؤرمانی نینگ کاجی،
 ادب میدانی نینگ سرقافلی ارباب فن کپتدی.
 اپدی فرهنگیمیزدن بیرنشانه « آگه» آگه،
 کورینگ کیم بیوفا دهر ایلگیدن اول صف شکن کپتدی.
 یره تدی آنه تیلده تورلی موزون چامه لر بی حد،
 اولوسگه دایما بولگن غنیمت هموطن کپتدی.
 بوگون سیز یوق، چمنزار سخن بی باغبان بولگن،
 بیلم کانونیدن مهر عطوفت سیز بیلن کپتدی.
 سوچوک ایباتینگیز کونگول کؤکیده جلوه گر بولگن،
 غزل اپردی قصیده یا رباعی ایسله گن کپتدی.
 تامردی چامه نگیزدن صبحدم مشکین سلا سل لر،
 ادب گلزاریدن سیز کپتدینگیز، مشک ختن کپتدی.

غزل طرزیده شیوا یازدی، موزون کویله دی « آگه»،
چمنزار سخندن، وای کیم، خوش انجمن کپتدی.
« وکیلی » جنت الفردوس ایستر جایینگیز دایم،
دپسین ابل هم دعا ده، حسرتا، دُرّ عدن کپتدی.
اندخوی، ۱۳۸۵- بییل عقرب آبی

مولوی سعدالله حازم

اشک الم

ای خامه، خون بریز ادیب زمان برفت،
 آن شاعر شکر سخن و مهربان برفت.
 شد تیره روزگار مرا در نظر کنون،
 پهلو کشیده از صف دانشوران برفت.
 آن عندلیب گلشن پرفیض معرفت،
 بریسته لب زغمه از این خاکدان برفت.
 مردی که نقد عمر به ترویج علم و فن،
 بنمود وقف، با دل پرآرمان برفت.
 باز این چه ماتمی است ز هجران فاضلی،
 اشک الم زدیدهء خورد و کلان برفت.
 پرسند آن ادیب سخندان ما چه شد،
 گویند بال و پرزده سوی جنان برفت.
 کو جانشین « آگه » دانش شعار ما،
 واحسرتا که شاعر شیوا بیان برفت.
 مردی که بود جایگهش دردل همه،
 از مجمع فحول ادب گستران برفت.
 نامش همیشه زینت نوک زبان بود،

هرچند جانب عدم آن نکته دان برفت .
« حازم » زخاطرات طریزای اوستاد ،
یادی نما که تاب من ، ازجسم و جان برفت .

قرمقول، دلو ۱۳۸۵ خورشیدی

عبدالاحد حقيار

كونگول ييغيسي

ييغله، كونگول سيقته نيب كوزدن دُرر كبتدى بوگون،
معرفت اربابيدن تاج هنر كبتدى بوگون.

خوش كلام اپردى بلاغت بزميده استاديميـز،
كوككه فرياديم غميدن سربسر كبتدى بوگون.

بپردى قولدن اندخوى آكه كبي فرزنديني،
واي، فرهنگ اهليدن نور بصر كبتدى بوگون.

سرو سر افراز اپدى شعر و ادب باغيده او،
قير يليب سيندى بېلى، هم زيب و فر كبتدى بوگون.

سوزلريده آشكار اپردى بويوك ارمانيميـز،
اؤرتانيب اهل درديدن خونين جگر كبتدى بوگون.

نسخ و نستعلیق اسلوبیده اپردی کم نظیر،
اولکه میزدن، آوخ، اول صاحب اثر کبتدی بوگون.

بنکته دان اپردی سخنده هم ظرافت مظهری،
آه نیله ی لذت شیر و شکر کبتدی بوگون.

یورتی نینگ اولادیگه تعلیم اوچون زحمت چپکیب،
کونگلی تویغو دن توله شیرین ثمر کبتدی بوگون.

نامه یازگنده سیزدی خامه سیدن حق سوزی،
شاعر آتش نفس اپردی مگر کبتدی بوگون.

ایله رم اخلاص بیرله روح پاکیکه دعا،
بؤلسین اونگه جنّت المأوا مقر، کبتدی بوگون.

قان ایتیب، حقیار، کونگلینگ بیغله استاد ینگ اوچون،
اندخوییم گنجیدن زیبا گهر کبتدی بوگون

اندخوی، ۱۳۸۵- ییل عقرب آیی

جلال الدین قیامی

روحینی شاد ایسترم

اېل همه آگه اېرور « آگه » اولوغ انسان اېدی،
 فکرتی علم وادب یاغدوسیدن رخشان اېدی .
 آنچه یشنتدی بیلیم گلزارینی زحمت چپکیب،
 بو حقیقت کویچیسی فرزانهء باشان اېدی .
 خدمت اېتدی قیرق سکیز بییل معارف یولیده،
 اېل سوچوک گفتاریدن مسرور و هم شادان اېدی .
 سوزله گنده سوزیدن لذت آلوردی هرکونگول،
 هم اوگیت اسلوبیده او ماهر و چقان اېدی .
 شهره تاپدی یم- یشیل شعر و ادب اقلیمیده،
 اېرنیدن تامگن کلامی کوپ عبیرافشان اېدی .
 اېل حیاتییدن آلیب الهام یازدی چامه لر،
 خامه سیدن برگ اوزه تامگن سوزی مرجان اېدی .
 سحرگر برماقلری خطنی یازردی کوپ گوزل،
 نسخ و نستعلیقده استاد عالیشان اېدی .
 آه، کبتدی بوجهاننی ترک اېتیب عقبا سری،
 او که شعر و خطده کوپ تحسینگه شایان اېدی .

روحینی شاد ایسترم دایم دعا گه قؤل آچیب،
نی اوچونکیم اونگه اهل بختی اولوغ ارمان ابدی.
بیر مینگ و اوچ یوز و سکسان بیش ابرور اولگن ییلی،
بیغله رم هجریده، بیزگه مظهر احسان ابدی.

محمد رفیق قادری

فضیلتلی سخنور

آگه اپردی شاعر شیوا بیان،
 ابل ارا شهرت قازانگن نکته دان.
 خلقیمیزنینگ افتخاری اپردی او،
 فاضل وفرزانه روشن روان.
 معنویت ترقه تردی ابل ارا،
 اول فضیلتلی سخنور ارمگان.
 شعریت اهلی بیلن همراز ابدی،
 اؤتدی آچوندن، دریغ، او قدردان.
 بیز اونینگ سوگیده سیقتب بیغله دیک،
 کوزیمیزدن یاش اره لش آقدی قان.
 معنویت اهلی اولمس، قادری،
 نامی تاریخ ایچره قالگی جاودان.

سید محمد آصف آصف

بیلیمدان کپتدی دپب

بیغله کونگول، اؤرته نیب، استاد دوران کپتدی دپب،
 آرزو لر گه بیتالمه ی، دلده ارمان کپتدی دپب.
 وای کیم مپن نیچه بیغله ی اوستاد هجرانیدن،
 کوز و تندن نور و کوچ، هم جسمدن جان کپتدی دپب.
 علم و فن اربابی اپردی معرفت میدانیده،
 عقل کوزدن ساچدی گوهر او بیلیمدان کپتدی دپب.
 او ادب بوستانیده یشتندی رنگین لاله لر،
 دل قوشی، چیککیل نوا بغری توله قان کپتدی دپب.
 سوز لری برچه فصاحت بیرله یوغریلگن ایدی،
 بیغله هر بیر لفظی دُر و لعل و مرجان کپتدی دپب.
 ایکی تیلده شعر یازدی معرفت گلزاریده،
 بیغله دی تاجیک و تورک او فخر دوران کپتدی دپب،
 بایسنغر دپک یازدی خط نستهلیقینی،
 خامه بیغله دُر ساچیب کونگلی پریشان کپتدی دپب.
 آصف، او استاد گه قیلسین خدا اوچماخ نصیب،
 شاد ایسته روحینی تینگلب فراخوان کپتدی دپب.

سوز رحلت

دریغا، شاعری سوی عدم از این وطن رفته،
 مهین فرزانه مردی همچو بلبل از چمن رفته.
 چراغ روشن باغ معارف بود، صد افسوس،
 لب خود ازسرایش بسته آن مرد سخن رفته.
 نوای اندخویبها به هر سو محشر افکنده،
 ز بین دوستان آن طوطی شکر شکن رفته.
 زحرف عنبر آگینش دمیدی نگهت معنی،
 چه خوش نیکو سخندانی ز بزم و انجمن رفته.
 به دو لفظ دری واوزیبکی طبعش توانا بود،
 عجب فرزانه مردی با دل پر از محن رفته.
 ادیب و شاعر دانا و هم خطاط ماهر بود،
 زسوز رحلتش سوی سما فریاد من رفته.
 همه اهل وطن در آتش هجرش همی سوزد،
 که آن جان گرمی بسکه از ملک بدن رفته.
 ز رمز معرفت « آگه » بسی آگاه و واقف بود،
 ز بین ما بزرگ آموزگار علم و فن رفته.
 نماید ندبه خوانی سروری با سوز درد افزا،
 فشرده اشک غم از دیده آن فخر زمن رفته.
 اندخوی، دلو ۱۳۸۵ خورشیدی

قيغولى ناله

دريغا، تېلبه كۆنگليم درد و غم دن داغدار اولدى،
 كوييب ماتم اوتيدده شمع ينگليغ اشكبار اولدى .
 تون آقشام ناگهان قيغولى نالش ينگره دى هريان،
 بوتون اهل معارف كوكسى خنجر سيز فگار اولدى .
 بوغمدن اندخوى ايچره بيلم پرور وطن داشلر،
 يقاسين چاك ايتيب ييغلب مېنينگ ديك دلفگار اولدى .
 قنى اوستاديمز " آكه " اولوغ فرزانه دوران،
 اونينگ هجریده زار و نوحه گر خورد و كبار اولدى .
 معارف گلستانیده بويوك بورچين ادا ايلب،
 بو فانى دنى دن دارالبقا كه رهسپار اولدى .
 مېنگه هر دم قرينداس سوزينى لايق كورر اپردى،
 بوگون تاپمه ي كۆنگول كوزگوسى آنى، پر غبار اولدى .
 ادب شيدا لريگه او مثال باغبان اپردى،
 شو باعث التفاتيدن بو گل لر فيضبار اولدى .
 كيشى وصفيگه سوز يازسه كلاميدن ايبار ايسگه ي،
 ايننگ مشكين پياميدن بو عالم مشكبار اولدى .
 قيزيق مهري كۆنگول اوراقى ايچره اورنه گن اپردى،

اجل جامینی سیپقردی، خلایق سوگوار اولدی.
بوتون توران زمین فخر ایله گی نام و نشانیکه،
چیرایلی خط یازیشده او وطنده نامدار اولدی.
وفات ایتگن ییلینی خامه دن سؤر ایدیم، ابرگش،
مینگ و اوچ یوز و سکسان بیش، قوباشدن آشکار اولدی.

سرود غم

(در رثای زنده یاد استاد عبدالحمید آگه)

«آگه» سخنور و هم ادیب زمانه بود،
حقاً به نظم و نثر نویسی یگانه بود.

افکار بکر و عزم قوی داشت هم کرم،
طبعش لطیف و هم سخنش عالمانه بود.

او شعر میسرود به ترکی و هم دری،
هر حرف او بیانگر جور زمانه بود.

هرآنچه گفت او، همه بود از صمیم دل،
هر آنچه کرد او، همه اش صادقانه بود.

چون شمع بود، شمع فروزان روزگار،
کو نوربخش هر دل و هر آشیانه بود.

خط می نوشت همچو رخ دلبران جمیل،
بر این هنر محبت او عاشقانه بود.

از دُرّ ناب علم به دل داشت مخزنی،
کاندوخته ز زحمت روز و شبانه بود.

لبخند تلخ بر لبش از گردش فلک،
از جور روزگار دلش همچو شانه بود.

مارا گذاشت باغم و خود رفت، حسرتا!
«قاطع» به این سرود غم آن بهانه بود.

اندخوی، ۶ دلو ۱۳۸۶ خورشیدی

قیام الدین قاطع

رحمن نظر بیلیم

مرد سخن کپتدی

دریغا بوجهاندن اول اولوغ مرد سخن کپتدی،
 ادب بزیمینی یاریتگن چراغ انجمن کپتدی .
 معارف اهلی قان بیغلر چپکیب آه و الم بول کون،
 فضیلت بیرله کورکم یشنه گن سرو سمن کپتدی .
 یازردی انچه موزون شعرلر اوشاعر دانا،
 قوییب میراث اوزیدن بیرنپچه دُرّ عدن ، کپتدی .
 مپنینگ دپک ماتمیده بیغله دی خطاطلر هریان،
 گوزه ل قولیازمه لر یازگن بویوک استاد فن کپتدی .
 ادب اهلی ارا آگه ابدی طبعی روان شاعر،
 نپته ی هجریده مپن قان بیغله مئی بوخیل دن کپتدی .
 اجل جامینی مینگ اوچ یوز و سکسان بیش ده نوش ایلب،
 عدم ساریگه بیزدن اجره لیب فخر زمن کپتدی .

بیلیم بیغلب دعالر یولله آنینگ پاک روحیگه،
 اولوغ استادیمیز انچه چپکیب درد و محن کپتدی

اندخوی، ۱۳۸۵ - بیبل جدی آبی

عزت اللّٰه شادان

ادیب مهربان کبتدی

دریغا، آره میزدن بیر بیلملی نکته دان کبتدی،
اونینگ هجرانیدن فریاد یمیز تا آسمان کبتدی.

چکیکب خامه، یازیب نامه، اولوس کونگلینی شاد ایلب،
معارف گلشنیدن بیر سپویملی ارمگان کبتدی.

کونگول سؤزینی او زیبا یازر اپردی ایکی تیلده،
سؤزی شیرین، خطی موزون، بویوک مرد زمان کبتدی.
تینیمسیز ایله گن خدمت معارف بوستانیکه،
یبتیرگن وایه گه یوزلب کؤچتنی باغبان کبتدی.
اونینگ روحینی تنگری درگهیدن شادمان ایستب،
دعا ایلنگ که فرزانه ادیب مهربان کبتدی.